

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Kuvendi

PROJEKT LIGJ

Nr. ____ .2025

“PËR MENAXHIMIN E INTEGRUAR TË MBETJEVE”¹

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi

Ky ligj ka si qëllim të krijojë një sistem të menaxhimit të integruar të mbetjeve, për të garantuar mbrojtjen e mjedisit dhe të shëndetit të njeriut, si dhe të sigurojë përdorimin e burimeve me efikasitet, duke krijuar kushtet e domosdoshme për kalimin në modelin e ekonomisë qarkulluese.

¹ Ky ligj është përafshuar pjesërisht me Direktivën 2008/98/KE të Parlamentit Europian dhe Këshillit, datë 19 nëntor 2008 “Mbi mbetjet”, e cila shfuqizon disa direktiva. Numri CELEX: 32008L0098, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Europian, Seria L, Nr. 312, datë 22. 11. 2008, faqe 3 - 30.

Neni 2

Objekti dhe fusha e veprimit

1. Objekti i këtij ligji është përcaktimi i rregullave për funksionimin e sistemit për menaxhimin e integruar të mbetjeve dhe zbatimi i hierarkisë së mbetjeve dhe të masave për arritjen e objektivave të mëposhtme:

- a) parandalimin ose pakësimin e mbetjeve;
- b) parandalimin ose pakësimin e ndikimeve negative nga krijimi dhe menaxhimi i mbetjeve;
- c) zvogëlimin e ndikimit të përdorimit të burimeve dhe përmirësimin e efikasitetit të përdorimit të tyre.

2. Dispozitat e këtij ligji mbulojnë të gjitha veprimtaritë e menaxhimit të integruar të mbetjeve në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe zbatohen nga të gjithë personat fizikë dhe juridikë, që kanë të drejta dhe detyrime në përputhje me parashikimet e këtij ligji.

Neni 3

Përfshirja nga fusha e veprimit

1. Përfshihen nga objekti i këtij ligji fushat e mëposhtme, të cilat rregullohen me legjislacion të posaçëm:

- a) shkarkimet e gazta në atmosferë;
- b) tokat in situ (në pozicionin origjinal dhe të paprekura), që përfshijnë dherat e ndotura të pagërmuara dhe ndërtesat që janë të lidhura në mënyrë të përhershme me tokën;
- c) dherat që nuk janë të ndotura dhe materialet e tjera natyrore, të gërmuara si pasojë e veprimtarive të ndërtimit, në rastet kur është e sigurt që materiali do të përdoret për qëllime ndërtimi në gjendjen e tij natyrore në territorin nga ku është gërmuar;
- ç) mbetjet radioaktive;
- d) lëndët plasëse të çaktivizuara;
- dh) lëndët fekale, në rast se nuk përmenden në shkronjën “b” të këtij neni, kashta dhe materiale të tjera natyrore, bujqësore ose pyjore jo të rrezikshme, që përdoren në bujqësi, pylltari ose për prodhimin e energjisë nga biomasa të tilla, përmes procesesh ose metodash që nuk dëmtojnë mjedisin dhe nuk vënë në rrezik shëndetin e njeriut;
- e) anijet e dala jashtë përdorimit;
- ë) mbetjet që dalin nga kërkim-zbulimi, shfrytëzimi, përpunimi dhe depozitimi i burimeve minerare dhe nga punimet në gurore;

2. Përfshihen nga objekti i këtij ligji fushat e mëposhtme, për pjesët që rregullohen me legjislacion të posaçëm:

- a) ujërat e përdorura;
 - b) nënproduktet shtazore përfshirë produktet e përpunuara, përveç atyre që destinohen për incinerim, për në lëndfill ose për përdorim në një impiant kompostimi ose biogazi;
 - c) skeletet e kafshëve të ngordhura, përfshirë rastet kur janë therur në thertore apo janë vrarë për të eliminuar sëmundjet epizotike;
 - ç) substancat të cilat janë të paracaktuara të përdoren si materiale ushqyese për kafshët dhe që nuk përmbajnë ose nuk rrjedhin nga nënproduktet shtazore.
3. Pa cënuar detyrimet që rrjedhin nga legjislacioni i posaçëm, sedimentet që rikthehen në ujërat sipërfaqësore për qëllime të menaxhimit të ujërave dhe rrugë kalimeve ujore, ose për parandalimin ose zbutjen e efekteve të përmbytjeve dhe thatësirave ose për bonifikimin e tokave, përjashtohen nga objekti i këtij ligji kur provohet që këto sedimente janë jo të rrezikshme.

Neni 4

Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “ADR” është Marrëveshja Europiane për Transportimin Ndërkombëtar të Mallrave të Rrezikshme, në rrugë automobilistike, në të cilën Republika e Shqipërisë është palë.
2. “Agjent” në kuptim të këtij ligji, është çdo person që realizon rikuperimin ose asgjësimin e mbetjeve në emër dhe për llogari të të tretëve. Ky term përfshin edhe agentët të cilët nuk posedojnë mbetje.
3. “AKEM” është Agjencia Kombëtare e Ekonomisë së Mbetjeve.
4. “Asgjësim” është çdo operacion që nuk është rikuperim edhe kur operacioni ka si pasojë të tërthortë përfitim të substancave ose të energjisë. Shtojca 1 e këtij ligji përmban listën jo shteruese të operacioneve që konsiderohen operacione asgjësimi.
5. “Ambalazh” është çdo produkt që përbëhet nga çdo lloj materiali i çdo natyre, që përdoret për mbajtjen, mbrojtjen, përdorimin, shpërndarjen dhe prezantimin e mallrave, duke filluar që nga lëndët e para e deri te produktet e përpunuara, nga prodhuesi tek përdoruesi apo tek konsumatori. “Elementet e pakthyeshme”, që përdoren për të njëjtat qëllime, konsiderohen gjithashtu si ambalazhe.
6. “Automjet në fund të jetës”, nënkupton automjetin që është mbetje në kuptim të pikës 17 të nenit 4 të këtij ligji, që ka dalë jashtë përdorimit, pasi ka përfunduar procesi i lëshimit të certifikatës së shkatërrimit dhe është bërë ç’regjistrimi i tij nga regjistri i autoriteteve të qarkullimit rrugor.
7. “Dokument dorëzimi” është dokumenti që shoqëron çdo transfertë të mbetjeve të rrezikshme, sipas nenit 45 të këtij ligji.

8. “Dokument transferimi” është dokumenti që shoqëron çdo transfertë të mbetjeve jo të rrezikshme, sipas nenit 39 të këtij ligji.

9. “Ekonomia qarkulluese” është sistemi në të cilin mbetjet konsiderohen si burim dhe përgatiten për ripërdorim, riciklohen ose rikuperohen dhe produktet ripërdoren, riparohen ose ripërpunohen me qëllim ruajtjen e vlerës së tyre, të materialeve dhe të burimeve në ekonomi, për një kohë sa më të gjatë të mundshme, dhe zvogëlimin e krijimit të mbetjeve.

10. “Grumbullim” është mbledhja, përfshirë ndarja paraprake dhe ruajtja paraprake e mbetjeve me qëllim transportimin e tyre në impiantet e trajtimit të mbetjeve.

11. “Grumbullim i diferencuar” është grumbullimi, sipas të cilit një rrymë mbetjesh mblidhet dhe mbahet e ndarë, në përputhje me llojin dhe natyrën, për të bërë të mundur një trajtim specifik.

12. “Krijues i mbetjeve” është çdo person, veprimtaria e të cilit krijon mbetje ose çdo person, që kryen përpunimin paraprak, përzierjen ose operacione të tjera që çojnë në ndryshimin e natyrës ose të përbërjes së asaj mbetjeje.

13. “Incenerimi i mbetjeve” është çdo proces rikuperimi ose asgjësimi i mbetjeve, në të cilin mbetjet digjen me ose pa rikuperim të nxehësisë së gjeneruar nga djegia, e cila përfshin djegien nga oksidimi i mbetjeve dhe procese të tjera termike si piroliza, gazifikimi ose proceset e plazmës, për aq kohë sa produktet që rezultojnë nga këto trajtime më pas digjen.

14. “Bashkëincenerimi i mbetjeve” është çdo operacion i rikuperimit ose asgjësimit të mbetjeve, qëllimi kryesor i të cilit është prodhimi i energjisë ose produkteve materiale dhe në të cilin mbetjet përdoren si lëndë djegëse e rregullt ose plotësuese, ose në të cilat mbetjet i nënshtrohen trajtimit termik me qëllim asgjësimin e tyre. Kjo përfshin djegien nga oksidimi i mbetjeve, si dhe procese të tjera termike, të tilla si piroliza, gazifikimi ose proceset e plazmës, për sa kohë që produktet që rezultojnë nga këto trajtime digjen më pas.

15. “Lendfill” është fusha e asgjësimit të mbetjeve mbi ose nën tokë, përfshirë:

a) një vend ku mbetjet asgjësohen brenda territorit të impiantit që i ka krijuar, siç është rasti i lendfillit ku krijuesi i mbetjeve i asgjëson mbetjet e veta në vendin e prodhimit;

b) një vend të përhershëm që përdoret për magazinimin e përkohshëm, zakonisht për më shumë se një vit, të mbetjeve me përjashtim të:

i) impianteve ku mbetjet shkarkohen për t’u përgatitur për t’u transportuar më pas për rikuperim, trajtim apo asgjësim diku tjetër;

ii) vendeve ku mbetjet ruhen për një periudhë kohe jo më të gjatë se tre vjet përpara se të rikuperohen ose të trajtohen;

iii) vendeve ku mbetjet ruhen për një periudhë kohe jo më të gjatë se një vit përpara asgjësimit të tyre.

16. “Lëng kullues” është çdo lëng që rrjedh prej mbetjeve të depozituara dhe që shkarkohet ose mbetet në lendfill.

17. “Mbetje” është çdo substancë ose objekt, të cilin mbajtësi e hedh, ka ndër mend ta hedhë ose i kërkohet që ta hedhë.

18. “Mbetje bashkiake” janë:

(a) mbetje shtëpiake të përziera dhe mbetje të grumbulluara në mënyrë të diferencuar duke përfshirë letrën dhe kartonin, qelqin, metalet, plastikën, mbetjet bio, drurin, tekstilet, ambalazhet, pajisjet elektrike dhe elektronike, përfshirë të gjitha pjesët përbërëse të tyre individuale apo të bashkuara dhe materialet e konsumit që janë pjesë përbërëse e këtyre pajisjeve, mbetjet e baterive, mbetjet e vëllimshme, duke përfshirë mobiljet, dyshekët dhe të ngjashme;

(b) mbetje të përziera dhe mbetje të grumbulluara në mënyrë të diferencuar nga burime të tjera, kur këto mbetje kanë natyrë dhe përbërje të ngjashme me mbetjet shtëpiake;

(c) mbetjet bashkiake nuk përfshijnë mbetjet nga prodhimi, bujqësia, pyjet, peshkimi, gropat septike, rrjetin e kanalizimeve dhe trajtimit të ujërave të ndotura, sistemin e kullimit, si dhe llumrat e ujërave të ndotura, automjetet në fund të jetës, mbetjet nga ndërtimi.

19. “Mbetje bio” janë mbetjet e biodegradueshme nga kopshtet e shtëpive dhe parqet, mbetjet ushqimore dhe të gatimit nga shtëpitë, zyrat, restorantet, cateringu, kantinat dhe ambientet e shitjes me pakicë dhe shumicë, si dhe mbetjet e ngjashme nga impiantet e përpunimit të ushqimeve.

20. “Mbetje shtëpiake” janë mbetjet bashkiake të parashikuara në pikën 18 (a) të këtij neni që krijohen nga sektori familjar dhe përbëhen nga mbetje të përziera dhe mbetje të grumbulluara në mënyrë të diferencuar duke përfshirë letrën dhe kartonin, qelqin, metalet, plastikën, mbetjet bio, drurin, tekstilet, ambalazhet, pajisjet elektrike dhe elektronike, përfshirë të gjitha pjesët përbërëse të tyre individuale apo të bashkuara dhe materialet e konsumit që janë pjesë përbërëse e këtyre pajisjeve, mbetjet e baterive, mbetjet e vëllimshme, duke përfshirë mobiljet, dyshekët dhe të ngjashme.

21. “Mbetje ushqimore” është çdo ushqim që është kthyer në mbetje.

22. “Mbetje e lëngshme” është çdo mbetje në trajtë të lëngshme, përfshirë ujërat e përdorura, por përjashtuar llumrat.

23. “Mbetje nga ndërtimi” janë mbetjet e krijuara nga veprimtaria e ndërtimit apo e shembjes.

24. “Mbetje inerte” janë ato mbetje që nuk i nënshtrohen ndonjë transformimi të rëndësishëm fizik, kimik apo biologjik. Mbetjet inerte nuk treten, nuk digjen, nuk ndërveprojnë fizikisht dhe as nuk hyjnë në reaksione kimike, nuk biodegradojnë e nuk ndikojnë negativisht në lëndë të tjera, me të cilat bien në kontakt, në mënyrë të tillë që të shkaktojnë ndotje të mjedisit ose të dëmtojnë shëndetin e njeriut. Aftësia totale për të lëngëzuar, përmbajtja e ndotësve dhe ekotoksiciteti i lëngjeve kulluese të mbetjeve inerte të jenë të pakonsiderueshme dhe në mënyrë të veçantë nuk vënë në rrezik cilësinë e ujërave sipërfaqësore dhe/ose të ujërave nëntokësore.

25. “Mbetje të rrezikshme” janë ato mbetje që shfaqin një ose më shumë nga vetitë e rrezikshme, të listuara në Shtojcën 3, bashkëlidhur këtij ligji.

26. “Mbetje të rrezikshme shtëpiake” janë mbetjet shtëpiake, të cilat bëjnë pjesë në kategorinë e “mbetjeve të rrezikshme”.

27. “Mbetje jo të rrezikshme” janë mbetjet të cilat nuk shfaqin vetitë e mbetjeve të parashikuara në pikën 25 të këtij neni.

28. “Mbetje të ambalazheve” janë të gjitha ambalazhet ose materialet e tyre që mbulohen nga përkufizimi i mbetjes në këtë ligj, me përjashtim të tepricave që mbesin nga prodhimi i tyre.

29. “Mbetjet nga anijet” janë të gjitha mbetjet që krijohen gjatë shërbimeve të anijeve dhe operacioneve të pastrimit, mbetjet e mbledhura rastësisht gjatë lundrimit, si dhe mbetjet nga tepricat e ngarkesave.

30. “Mbetjet nga gomat e automjeteve” janë mbetjet që krijohen nga gomat e vjetërrura dhe/ose të dëmtuara të automjeteve.

31. “Mbetjet nga ngarkesat” janë mbetjet e çdo materiali të ngarkuar në bordin e anijes, që mbeten në kuvertën, në hambarin apo në çisternat e anijes, pas operacioneve të ngarkimit dhe shkarkimit, duke përfshirë tepricat e ngarkimeve dhe shkarkimeve dhe derdhjet, qofshin ato të lagështa, të thata ose të bartura nga uji i shplarjes, me përjashtim të pluhurit të ngarkesës që mbetet në kuvertë pas fshirjes ose pluhurit në sipërfaqet e jashtme të anijes.

32. “Mbetjet e baterive” janë të gjitha bateritë dhe/ose materialet e tyre që mbulohen nga përkufizimi i mbetjes në këtë nen.

33. “Mbetje e pajisjeve elektrike dhe elektronike” ose “Mbetje PEE” është një pajisje elektrike dhe elektronike që konsiderohet mbetje, përfshirë të gjitha pjesët përbërëse, nën-grupet dhe materialet e konsumit që janë pjesë e produktit në kohën kur pajisja hidhet.

34. “Mbetje spitalore” janë mbetjet e rrezikshme dhe jo të rrezikshme sipas përcaktimeve të këtij ligji, të krijuara nga institucione publike dhe private që kryejnë aktivitete mjekësore dhe veterinare parandaluese, diagnostikuese, trajtuese, rehabilituese dhe kërkimore-shkencore.

35. “Ministër” është ministri përgjegjës për mjedisin.

36. “Ministria” është ministria përgjegjëse për mjedisin.

37. “Menaxhim i integruar i mbetjeve” është grumbullimi, transporti, rikuperimi, përfshirë ndarjen, dhe asgjësimi i mbetjeve dhe mbikëqyrja e këtyre operacioneve, kujdesi i mëtejshëm për vendet e asgjësimit, si dhe veprimet e ndërmarra në cilësinë e tregtarit apo agjentit.

38. “PCB/PCT” janë bifenilet e poliklorinuara, trifenilet e poliklorinuara, monometil-tetraklorodifenil metani, mono-metil-dikloro-difenil metani, monometil-dibromo-difenil metani dhe çdo përzierje që përmban cilëndo nga substancat e përmendura më lart në masë mbi 0,005 për qind të peshës së saj.

39. “Plastikë” është një polimer të cilit mund t’i jenë shtuar aditivë apo substanca nga lëndë të tjera dhe është i aftë të kryejë funksionin kryesor lidhës të komponentit strukturor të një qeseje mbajtëse.

40. “Operator” është personi që:

a) është përgjegjës për vendin e asgjësimit ose të rikuperimit të mbetjeve, në përputhje me legjislacionin në fuqi. Personi përgjegjës në fazën e përgatitjes mund të jetë i ndryshëm nga personi përgjegjës në fazën e kujdesit të mëtejshëm pas mbylljes së lëndfillit;

b) kontrollon impiantin e incinerimit të mbetjeve.

41. “Person” është personi fizik dhe personi juridik në kuptimin e Kodit Civil të Republikës së Shqipërisë.

42. “Përgatitje për ripërdorim” janë operacionet e rikuperimit dhe përkatësisht kontrolli, pastrimi ose riparimi, me anë të së cilave produktet ose përbërësit e produkteve, që janë kthyer në mbetje, përgatiten për t’u ripërdorur pa iu nënshtruar ndonjë procesi tjetër përpunimi paraprak.

43. “Parandalim” janë masat që merren para se një substancë, material ose produkt të kthehet në mbetje, me qëllim që të pakësohet:

a) sasia e mbetjeve, përfshirë masat për ripërdorimin e produkteve ose zgjatjen e jetës së tyre;

- b) ndikimi negativ i mbetjeve në mjedis ose në shëndetin e njeriut;
- c) përmbajtja e substancave të rrezikshme në materiale dhe produkte.
44. “Subjekti prodhues” është një term i përdorur në kuadër të përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit, dhe përfshin të gjithë personat fizikë apo juridikë që në bazë profesionale zhvillojnë, prodhojnë, përpunojnë, trajtojnë, shesin apo importojnë produkte.
45. “Produkt plastik njëpërdorimësh” është një produkt që përbëhet plotësisht apo pjesërisht nga plastika dhe që nuk është konceptuar, projektuar ose hedhur në treg me qëllim që të kryejë një përdorim të shumëfishtë dhe të shumëllojshëm gjatë jetës së tij, duke ia kthyer prodhuesit për rimbushje ose duke e përdorur për të njëjtin qëllim për të cilin u projektua.
46. “Qese mbajtëse plastike” është qesja mbajtëse, transportuese me ose pa vesh, e prodhuar nga plastika, që i vihet në dispozicion konsumatorit në pikën e shitjes.
47. “Qese mbajtëse plastike e lehtë” është qesja mbajtëse, transportuese me ose pa vesh, e prodhuar nga plastika, me trashësi për çdo anë më të vogël se 70 mikronë.
48. “Qese mbajtëse plastike e oxo-degradueshme” është qesja plastike mbajtëse e prodhuar nga materiale që përfshijnë aditivë të cilët katalizojnë copëzimin e materialit plastik në mikro-fragmente.
49. “Qese plastike higjieno-sanitare” është qesja plastike mbajtëse apo transportuese pa vesh, e cila shërben për grumbullimin, paketimin dhe/ose transportimin e mbetjeve.”
50. “Rikuperim” është çdo operacion, rezultati kryesor i të cilit është që:
- a) mbetjet të shërbejnë për një qëllim të dobishëm, duke zëvendësuar materiale të tjera, që do të përdoren në rast të kundërt për të përmbushur një funksion të caktuar;
- b) mbetjet të përgatiten për të përmbushur një funksion të caktuar në një implant apo më gjerë në veprimtarinë ekonomike. Operacionet e rikuperimit, përfshihen, por pa u kufizuar në, në Shtojcën 2 që i bashkëlidhet ligjit dhe është pjesë përbërëse e tij.
51. “Rikuperim i materialeve” është çdo operacion rikuperimi, me përjashtim të operacioneve për rikuperimin e energjisë dhe ripërpunimin e mbetjeve duke i kthyer në materiale që do të përdoren si lëndë djegëse apo mjete të tjera për prodhimin e energjisë. Këtu përfshihen, ndër të tjera, përgatitja për ripërdorim, riciklim dhe rimbushje.
52. “Riciklim” është çdo operacion rikuperimi, me anë të së cilit materialet e mbetjeve ripërpunohen për t’u shndërruar në produkte, materiale apo substanca, për t’u përdorur, si për qëllimin fillestar, ashtu edhe për qëllime të tjera. Riciklimi përfshin ripërpunimin e materialeve organike, por nuk përfshin rikuperimin e energjisë dhe ripërpunimin që u bëhet mbetjeve për t’i shndërruar në materiale që përdoren si lëndë djegëse apo si lëndë rimbushëse.
53. “Rimbushje” është çdo operacion rikuperimi ku mbetje të përshtatshme jo të rrezikshme përdoren për qëllime bonifikimi në zonat e gërmuara ose për qëllime të ndërhyrjeve inxhinierike në peisazh. Mbetjet e përdorura për rimbushje të zëvendësojnë materialet që nuk janë mbetje, të jenë të përshtatshme për qëllimet e sipërpërmendura dhe të kufizohen me sasinë e nevojshme për të arritur qëllimet e mësipërme.
54. “Rigjenerim i vajrave të përdorura” është çdo operacion riciklimi, me anë të së cilit vajrat bazë mund të prodhohen nga rafinimi i vajrave të përdorura, në mënyrë të veçantë duke hequr ndotësit, produktet oksiduese dhe shtuesit e tjerë, që gjenden në këto vajra.
55. “Ripërdorim” është çdo operacion, me anë të së cilit produktet ose përbërësit që nuk janë mbetje përdoren përsëri për të njëjtin qëllim, për të cilin ishin krijuar.

56. “Magazinim i përkohshëm” është mbajtja e mbetjeve në një vend, me qëllim magazinimin e përkohshëm të tyre, pas grumbullimit të mbetjeve, pa kryer operacione që çojnë në ndryshimin e natyrës ose të përbërjes së mbetjeve.
57. “Ruajtja paraprake” është mbajtja në vendin ku krijohen mbetjet me qëllim ruajtjen e mbetjeve para grumbullimit, dhe kryerja e operacioneve të ndarjes paraprake të mbetjeve, përpara dërgimit për trajtim të mëtejshëm.
58. “Skema e Përgjegjësisë së Zgjeruar të Prodhuesit” është tërësia e masave të cilat sigurojnë që subjektet prodhuese mbartin përgjegjësinë financiare ose përgjegjësinë financiare dhe organizative për menaxhimin e asaj faze të ciklit të jetës së produktit që quhet mbetje.
59. “Stacion transferimi” është një vend i caktuar ose një mjet i lëvizshëm, ku mbetjet, pas grumbullimit, dërgohen dhe magazinohen në mënyrë të përkohshme, me qëllim ndryshimin e mjetit të transportit të mbetjeve, ku mund të kryhen edhe operacione ndihmëse të tilla si ndarja dhe/ose ngjeshja e mbetjeve, ndryshimi i mjetit të transportit të mbetjeve, dhe operacione të ngjashme ndihmëse, përpara dërgimit drejt impiantit të trajtimit.
60. “Teknika më të mira të disponueshme” ka të njëjtin kuptim siç parashikohet në ligjin nr. 10448, datë 14.7.2011 “Për lejet e mjedisit”, i ndryshuar.
61. “Trajtim” janë operacionet e rikuperimit ose të asgjësimit, përfshirë përgatitjen para rikuperimit ose asgjësimit.
62. “Transportim” është tërësia e operacioneve që përfshijnë ngarkimin, transportin dhe shkarkimin, si dhe përgatitjen, shërbimin e mirëmbajtjen e automjeteve, që përdoren për të transportuar mbetjet.
63. “Tregtar” në kuptim të këtij ligji, është çdo person që vepron si palë kryesore në blerjen dhe më pas në shitjen e mbetjeve, përfshirë çdo person që nuk i merr fizikisht mbetjet në posedim.
64. “Vajra të përdorura” janë të gjitha vajrat lubrifikuese ose industriale, minerale apo sintetike, që nuk janë më të përshtatshme për përdorimin për të cilin ishin paracaktuar, të tilla si vajrat e përdorura të motorëve me djegie të brendshme dhe vajrat e kutisë së ndërrimit të marsheve, vajrat lubrifikuese, vajrat për turbinat, vajrat për transformatorë dhe vajrat hidraulike.
65. “Vendndodhja e mbetjeve” është çdo vend ku, sipas këtij ligji kryhen operacionet e trajtimit të mbetjeve, përfshirë depozitimin e përhershëm të mbetjeve.
66. “Zotërues i mbetjeve” është krijuesi i mbetjeve ose çdo person që ka posedimin e mbetjeve.
67. “Zona e Menaxhimit të Mbetjeve” është territori nën juridiksionin e bashkive që formojnë zonën e menaxhimit të mbetjeve, sipas miratimit të Këshillit Kombëtar të Territorit, brenda së cilës kryhen operacione të menaxhimit të integruar të mbetjeve në nivel ndërvendor (zonal).
68. “Impiant incinerimi” është çdo pajisje dhe njësi teknike, e lëvizshme ose e palëvizshme, që përdoret për trajtimin termik të mbetjeve, që e rikuperon ose jo nxehtësinë që krijohet nga djegia nëpërmjet oksidimit të mbetjeve si dhe proceseve të tjera të trajtimit termik, si piroliza, gazifikimi ose proceset e plazmës, nëse substancat, që përftohen nga trajtimi, më pas i nënshtrohen incinerimit.
69. “Impiant bashkincinerimi” është çdo impiant i lëvizshëm ose i palëvizshëm, qëllimi kryesor i të cilit është krijimi i energjisë ose prodhimi i produkteve materiale dhe që i përdor mbetjet si lëndë djegëse, bazë ose shtesë ose në të cilin mbetjet i nënshtrohen trajtimit termik, me qëllim asgjësimin e tyre nëpërmjet oksidimit të mbetjeve si dhe proceseve të tjera të trajtimit termik, si

piroliza, gazifikimi ose proceset e plazmës, nëse substancat, që përftohen nga trajtimi, më pas i nënshtrohen incinerimit.

Neni 5

Parime të përgjithshme

1. Menaxhimi i integruar i mbetjeve në territorin e Republikës së Shqipërisë është çështje e interesit publik.
2. Menaxhimi i integruar i mbetjeve kryhet duke respektuar:
 - a) parimet e mbrojtjes, ruajtjes, dhe përmirësimit të cilësisë së mjedisit dhe të mbrojtjes së shëndetit të njeriut sipas legjislacionit shqiptar në fuqi për mbrojtjen e mjedisit;
 - b) parimet e ekonomisë qarkulluese, që i konsideron mbetjet si burim;
 - c) parimet e barazisë dhe mos diskriminimit, përfshirë barazinë gjinore, si dhe ndikimin e përgjithshëm ekonomik dhe social;
 - ç) parimin “ndotësi paguan” sipas parashikimit në legjislacionin për mbrojtjen e mjedisit;
 - d) hierarkinë e mbetjeve.
3. Menaxhimi i integruar i mbetjeve kryhet sipas kriterëve të efikasitetit, efijencës, leverdisë ekonomike, transparencës dhe fizibilitetit teknik dhe ekonomik, për të garantuar një sistem të qëndrueshëm dhe proporcional. Sistemi i menaxhimit të integruar të mbetjeve mbështetet edhe në bashkëpunimin e subjekteve të përfshira në prodhimin, shpërndarjen, përdorimin, konsumin e produkteve, prej të cilave krijohen mbetje.
4. Institucionet dhe subjektet përgjegjëse marrin masat e nevojshme që mbetjet të menaxhohen pa rrezikuar shëndetin e njeriut dhe pa dëmtuar mjedisin, duke garantuar që të mos vihen në rrezik ujërat, ajri, toka, përfshirë tokat bujqësore, bimët ose kafshët dhe të mos shkaktohen shqetësime përmes zhurmës ose erës së pakëndshme, të mos ndikohen negativisht zonat rurale ose zonat që gëzojnë mbrojtje të veçantë.

Neni 6

Hierarkia e mbetjeve

1. Legjislacioni, politikat, strategjitë, planet, programet dhe masat e ndërmarra për menaxhimin e integruar të mbetjeve në Republikën e Shqipërisë si edhe lejet dhe licencat përkatëse dhe aktivitetet e përditshme të menaxhimit të mbetjeve, zbatojnë hierarkinë e mbetjeve sipas renditjes së mëposhtme:
 - a) parandalimin e mbetjeve;
 - b) përgatitjen e mbetjeve për ripërdorim;
 - c) riciklimin e mbetjeve;
 - ç) rikuperime të tjera të mbetjeve;
 - d) asgjësimin e mbetjeve.

2. Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit, miraton rregullat për zbatimin e hierarkisë së mbetjeve që japin rezultatet më të mira për mjedisin. Në këto rregulla parashikohen edhe përjashtimet që lejojnë që për rryma të veçanta mbetjesh të mos zbatohet hierarkia e mbetjeve. Përjashtimi lejohet vetëm në rast se justifikohet nga analiza e ciklit të plotë të jetës së mbetjeve dhe e impaktit të përgjithshëm që kanë mbetjet që nga krijimi dhe deri në menaxhimin e tyre.

3. Për zbatimin e hierarkisë së mbetjeve, institucionet përgjegjëse dhe personat fizikë dhe juridikë që angazhohen në menaxhimin e integruar të mbetjeve përdorin instrumentat ekonomikë dhe masat e tjera nxitëse të Shtojcës 6 të këtij ligji.

Neni 7 **Nënproduktet**

1. Për qëllime të këtij ligji, një substancë ose një objekt, që përftohet gjatë një procesi prodhimi, qëllimi kryesor i të cilit nuk është prodhimi i kësaj substance apo i këtij objekti, konsiderohet se nuk është mbetje por nënprodukt, vetëm në qoftë se plotëson të gjitha kushtet e mëposhtme:

- a) është e sigurtë që substanca ose objekti do të ketë përdorim të mëtejshëm;
- b) substanca ose objekti mund të përdoret drejtpërdrejtë pa iu nënshtruar ndonjë përpunimi të mëtejshëm, përveç atyre të parashikuara nga praktika normale industriale;
- c) substanca ose objekti prodhohet si pjesë përbërëse e procesit të prodhimit;
- ç) përdorimi i mëtejshëm i kësaj substance ose i këtij objekti është i ligjshëm, në kuptimin që substanca ose objekti i përmbush të gjitha standardet e produktit dhe kërkesat për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit nga përdorimi dhe nuk ka një ndikim të përgjithshëm negativ në mjedis apo në shëndetin e njeriut.

2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton kriteret dhe procedurat për klasifikimin si nënprodukte dhe jo si mbetje, në përputhje me kushtet e pikës 1 të këtij neni.

Neni 8

Fundi i statusit mbetje

1. Për qëllim të këtij ligji, mbetja që ka pësuar një operacion riciklimi ose operacione të tjera rikuperimi, pushon së qeni mbetje, vetëm në qoftë se plotëson të gjitha kushtet e mëposhtme:

- a) substanca ose objekti do të përdoret për qëllime të caktuara;
- b) ekziston tregu apo kërkesa për atë substancë ose objekt;
- c) substanca ose objekti plotëson kërkesat teknike për përdorimin e caktuar dhe është në përputhje me legjislacionin ekzistues dhe standardet që zbatohen për këto produkte;
- ç) përdorimi i substancës ose objektit plotëson të gjitha kërkesat për mbrojtjen e mjedisit e të shëndetit dhe nuk sjell ndikime të përgjithshme negative në mjedis ose në shëndetin e njeriut.

2. Çdo person fizik ose juridik që përdor, për herë të parë, një material që ka pushuar së qeni mbetje dhe nuk është hedhur në treg, ose hedh për herë të parë në treg një material që ka pushuar së qeni mbetje, sigurohet që materiali përmbush këto kushte dhe kritere:

- a) kushtet e parashikuara në pikën 1 të këtij neni;
- b) kriteret e legjislacionit të posaçëm për kimikatet;
- c) kriteret e legjislacionit të posaçëm për produktin përkatës.

3. Këshilli i Ministrave me propozim të ministrit miraton kriteret dhe procedurat e posaçme për njohjen e fundit të statusit mbetje për çdo lloj mbetjeje. Këto kritere sigurojnë mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit të njeriut, lehtësojnë përdorimin e kujdesshëm dhe të arsyeshëm të burimeve natyrore dhe përfshijnë të paktën:

- a) kërkesën që në operacionet e rikuperimit të përdoren materiale të lejuara mbetjesh;
- b) kërkesën që të përdoren procese dhe teknika të lejuara trajtimi;
- c) kritere cilësie sipas standardeve për produktet përkatëse, që plotësohen nga materialet që kanë pushuar së qeni mbetje pas operacioneve të rikuperimit dhe kur është e nevojshme, vlera kufi të ndotësve;
- ç) kërkesën që sistemet e menaxhimi të kenë aftësinë të tregojnë se zbatohen kriteret e fundit të statusit mbetje, dhe që të përfshijnë kontrollin e cilësisë, vetë-monitorimin dhe kur është e nevojshme akreditimin;
- d) kërkesën për deklaratën e konformitetit.

Neni 9

Klasifikimi dhe katalogu i mbetjeve

1. Në kuadër të këtij ligji mbetjet klasifikohen mbi bazën e origjinës së krijimit, në mbetje shtëpiake dhe mbetje nga veprimtari të tjera, dhe mbi bazën e karakteristikave të rrezikshmërisë, në mbetje të rrezikshme dhe mbetje jo të rrezikshme.

2. Klasifikimi sipas pikës 1 të këtij neni bëhet nga katalogu i mbetjeve që përmban listën e mbetjeve, sipas origjinës dhe përbërjes së tyre dhe kur është e nevojshme, edhe sipas vlerave kufi të përqendrimit të substancave të rrezikshme. Katalogu i mbetjeve miratohet nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit.

3. Katalogu i mbetjeve përfshin mbetjet e rrezikshme që klasifikohen si të tilla në përputhje me vetitë e mbetjeve të përcaktuara në Shtojcën 3 të këtij ligji. Klasifikimi i një mbetjeje në katalogun e mbetjeve, si mbetje e rrezikshme, është detyrues.

4. Ndalohet hollimi apo përzierja e mbetjeve të rrezikshme me mbetje të tjera, me qëllim uljen e përqendrimeve fillestare të substancave të rrezikshme në një nivel më të ulët se vlera kufi, që i përkufizon mbetjet si të rrezikshme, me qëllim riklasifikimin e tyre si mbetje jo të rrezikshme.

5. Pavarësisht se një substancë ose objekt gjendet në katalogun e mbetjeve, ajo konsiderohet si e tillë vetëm në rastet kur përmbush parashikimet e pikës 17 të nenit 4 të këtij ligji.

6. Ministria, të paktën çdo 2 vjet, analizon nëse është i nevojshëm rishikimi i katalogut të mbetjeve, veçanërisht në rastet kur evidenton një mbetje të re të rrezikshme ose kur konstaton se një mbetje e klasifikuar si e rrezikshme nuk shfaq vetitë e listuara në Shtojcën 3. Në këto raste dhe në raste të tjera kur është e nevojshme, Ministri i propozon Këshillit të Ministrave rishikimin e katalogut të mbetjeve, me qëllim përditësimin dhe përshtatjen e tij.

7. Katalogu i mbetjeve dhe çdo rishikim i tij, publikohet në faqen zyrtare të Ministrisë.

KREU II KËRKESA TË PËRGJITHSHME

Neni 10

Parandalimi i mbetjeve

1. Parandalimi i mbetjeve kryhet nëpërmjet masave të parashikuara në Programin Kombëtar të Parandalimit të Mbetjeve që miratohet me Vendim të Këshillit të Ministrave me propozim të ministrit përgjegjës për mjedisin, në përputhje me parashikimet e nenit 66, të këtij ligji.

2. Masat për parandalimin e mbetjeve në nivel sektorial, zonal apo vendor parashikohen, sipas rastit, edhe në planet sektoriale, zonale apo vendore për menaxhimin e integruar të mbetjeve të parashikuara në nenet 63-65 të këtij ligji. Në çdo rast këto masa janë në përputhje me masat e parashikuara në Programin Kombëtar të Parandalimit të Mbetjeve dhe me parashikimet e këtij ligji.

Neni 11

Përgatitja për ripërdorim dhe riciklimi i mbetjeve

1. Masat për nxitjen e përgatitjes për ripërdorim të mbetjeve përcaktohen në Strategjinë Kombëtare, planin sektorial, zonal ose vendor të menaxhimit të integruar të mbetjeve, sipas parashikimeve të kreut V të këtij ligji dhe përfshijnë:

- a) masa për ngritjen dhe mbështetjen e rrjeteve të ripërdorimit dhe të riparimit;
- b) masa që u lehtësojnë rrjeteve të ripërdorimit dhe të riparimit akses tek mbetjet që përgatiten për ripërdorim, të grumbulluara nga persona fizikë ose juridikë që ushtrojnë veprimtarinë e grumbullimit të mbetjeve;
- c) masa që promovojnë përdorimin e instrumentave ekonomikë;
- ç) kritere specifike në procedurat e prokurimit publik;
- d) përmbushja e objektivave sasiorë;
- dh) masa që inkurajojnë zbatimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit;
- e) masa të tjera të përshtatshme për realizimin e këtij qëllimi.

2. Për të nxitur riciklimin me cilësi të lartë mbetjet grumbullohen në mënyrë të diferencuar. Këshilli i Ministrave me propozim të Ministrit dhe pas konsultimit me njësitë e vetëqeverisjes vendore miraton kriteret, procedurat dhe afatet për zbatimin e grumbullimit të diferencuar të mbetjeve për të gjitha rrymat e mbetjeve.

Neni 12

Rikuperimi i mbetjeve

1. Për kryerjen e operacioneve të përgatitjes për ripërdorim, të riciklimit dhe të rikuperimeve të tjera të mbetjeve në përputhje me hierarkinë e mbetjeve dhe me parimet e këtij ligji:

a) mbetjet grumbullohen në mënyrë të diferencuar, sipas nenit 11 të këtij ligji dhe nuk përzihen me mbetje apo materiale të tjera që janë të ndryshme në përbërje, përveçse në rastet e parashikuara në pikën 2 të këtij neni.

b) mbetjet e rrezikshme, substancat, përzierjet apo përbërësit e rrezikshëm, eliminohen përpara apo gjatë rikuperimit, me qëllim trajtimin e tyre në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

2. Lejohen përjashtime nga detyrimi i parashikuar në pikën 1 të këtij neni, në rastet kur plotësohet të paktën një nga kushtet e mëposhtme:

a) kur grumbullimi i disa lloje mbetjesh së bashku nuk pengon që këto mbetje t'i nënshtrohen përgatitjes për ripërdorim, riciklimit dhe rikuperimeve të tjera në përputhje me nenin 6 të këtij ligji dhe cilësia e materialit është e ngjashme me cilësinë e materialit që përftohet nga operacionet e përgatitjes për ripërdorim, riciklim dhe rikuperimeve të tjera të mbetjeve që janë grumbulluar në mënyrë të diferencuar;

b) kur grumbullimi i diferencuar i mbetjeve nuk jep rezultatin më të mirë për mjedisin, duke konsideruar ndikimet e përgjithshme në mjedis nga menaxhimi i rrymave përkatëse të mbetjeve;

c) kur grumbullimi i diferencuar i mbetjeve nuk është teknikisht i realizueshëm duke konsideruar praktikatat më të mira të grumbullimit të mbetjeve;

ç) kur grumbullimi i diferencuar shkakton kosto ekonomike jo proporcionale, që llogariten duke konsideruar këto elemente:

i) kostot e ndikimit negativ në mjedis dhe në shëndet që shkaktohen nga grumbullimi dhe trajtimi i pa diferencuar i mbetjeve;

ii) potencialin e rritjes së efikasitetit të grumbullimit dhe trajtimit të mbetjeve;

iii) të ardhurat nga shitja e lëndëve të para dytësore si dhe;

iv) zbatimin e parimit ndotësi paguan dhe të përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit.

3. Këshilli i Ministrave, me propozim të Ministrit, miraton kriteret dhe procedurat e posaçme të operacioneve të rikuperimit, përfshirë kriteret dhe procedurat për përjashtimin nga detyrimi i grumbullimit të diferencuar të mbetjeve, sipas pikës 2 të këtij neni.

4. Ministri shqyrton rregullisht kriteret dhe procedurat për përjashtimin nga detyrimi i grumbullimit të diferencuar sipas pikës 2 të këtij neni, duke konsideruar praktikatat më të mira të grumbullimit të diferencuar të mbetjeve dhe zhvillimet në fushën e menaxhimit të mbetjeve dhe i propozon Këshillit të Ministrave ndryshimet e nevojshme.

Neni 13

Objektivat dhe metodologjia e llogaritjes së përmbushjes së objektivave të përgatitjes për ripërdorim, riciklimit dhe rikuperimeve të tjera të mbetjeve

1. Objektivat e përgatitjes së mbetjeve për ripërdorim, riciklimit dhe rikuperimeve të tjera të rrymave të mbetjeve, përcaktohen në Strategjinë Kombëtare dhe Planin e Veprimit për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve, që miratohet sipas parashikimeve të nenit 62 të këtij ligji.

2. Metodologjia e llogaritjes së përmbushjes së objektivave, viti në të cilin fillon detyrimi për përmbushjen e objektivave si dhe afatet e ndërmjetme përcaktohen nga Këshilli i Ministrave me propozimin e ministrit dhe pas konsultimit me njësitë e vetëqeverisjes vendore, bazuar në:

- a) situatën faktike të NJQV-ve;
- b) analizën e sasive totale të mbetjeve bashkiake;
- c) aftësinë teknologjike për ripërdorim, riciklim dhe rikuperim;
- d) metodologjinë e përmbushjes së objektivave;
- e) peshën e mbetjeve bashkiake të krijuara dhe të përgatitura për ripërdorim ose të ricikluara në një vit të caktuar kalendarik që llogaritet si më poshtë:
 - i. pesha e mbetjeve bashkiake të përgatitura për ripërdorim llogaritet si pesha e produkteve ose përbërësve të produkteve që janë kthyer në mbetje bashkiake dhe i janë nënshtruar të gjitha operacioneve të nevojshme të kontrollit, pastrimit ose riparimit për të mundësuar ripërdorimin pa iu nënshtruar ndarjes apo përpunimit paraprak të mëtejshëm;
 - ii. pesha e mbetjeve bashkiake të ricikluara llogaritet si pesha e mbetjeve të cilat, pasi i janë nënshtruar të gjitha kontrolleve, ndarjes dhe operacioneve të tjera paraprake të nevojshme për të hequr materialet e mbetjeve që nuk nuk trajtohen në proceset e mëvonëshme të ripërpunimit dhe që garantojnë riciklimin me cilësi të lartë, u nënshtrohen operacioneve të riciklimit ku mbetjet ripërpunohen për të përfutur produkte, materiale apo substanca.

Neni 14

Asgjësimi i mbetjeve

1. Mbetjet që nuk i nënshtrohen rikuperimit sipas nenit 12 të këtij ligji, i nënshtrohen operacioneve të sigurta të asgjësimit, në përputhje me parimet e nenit 5 të këtij ligji, për mbrojtjen e shëndetit të njeriut dhe mjedisit.

2. Strategjia Kombëtare dhe Planin e Veprimit për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve përmban objektivat për reduktimin e operacioneve të asgjësimit të mbetjeve.

KREU III

MENAXHIMI I INTEGRUAR I MBETJEVE

SEKSIONI I

PËRGJEGJËSIA PËR MENAXHIMIN E INTEGRUAR TË MBETJEVE

Neni 15

Përgjegjësitë e menaxhimit të integruar të mbetjeve

1. Subjektet përgjegjëse për menaxhimin e integruar të mbetjeve janë:

- a) Krijuesi ose zotëruesi i mbetjeve, i cili ka përgjegjësi për realizimin e menaxhimit të integruar të mbetjeve të krijuara apo të zotëruara prej tij;
- b) Subjekti prodhues, që i nënshtrohet skemës së përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit, i cili ka përgjegjësinë e menaxhimit të integruar të mbetjeve që krijohen nga produkti i prodhuar, përpunuar, trajtuar, shitur apo importuar prej tij;
- c) Bashkitë, të cilat janë përgjegjëse për menaxhimin e integruar të mbetjeve bashkiake dhe mbetjeve të tjera të përcaktuara në dispozitat e këtij ligji që ndodhen në territorin nën juridiksionin e tyre
- ç) AKEM, i cili ka përgjegjësi për infrastrukturën fundore të trajtimit të mbetjeve, që ai ka në administrim.

Neni 16

Përgjegjësia e krijuesit ose zotëruesit të mbetjeve

1. Krijuesi ose zotëruesi i mbetjeve është përgjegjës për realizimin e menaxhimit të integruar të mbetjeve, të krijuara dhe/ose të zotëruara prej tij, në përputhje me këtë ligj, me legjislacionin në fuqi për vlerësimin e ndikimit në mjedist dhe lejet e mjedisit, si dhe me legjislacionin e posaçëm që rregullon rrymat e caktuara të mbetjeve. Në zbatim të këtij detyrimi, krijuesi ose zotëruesi i mbetjeve sigurohet që mbetjet e krijuara apo të zotëruara prej tij t'i nënshtrohen operacioneve të menaxhimit të integruar të mbetjeve në një nga mënyrat e mëposhtme:

- a) duke kryer menaxhimin e integruar të mbetjeve;
- b) duke realizuar menaxhimin e integruar të mbetjeve nëpërmjet një agjenti apo tregtari të licencuar sipas legjislacionit në fuqi;
- c) duke transferuar apo dorëzuar mbetjet tek personat që kryejnë trajtimin e mbetjeve, në përputhje me legjislacionin në fuqi;
- ç) duke i transferuar apo dorëzuar mbetjet tek sistemi i grumbullimit të mbetjeve të ngritur nga bashkia përkatëse;
- d) duke i transferuar apo dorëzuar mbetjet tek një sistem grumbullimi i ngritur dhe administruar nga operatorë privatë brenda territorit ku ndodhen mbetjet dhe vepron në përputhje me parashikimet e legjislacionit në fuqi.

2. Krijuesi ose zotëruesi i mbetjeve, që dorëzon apo transferon mbetjet tek një agjent ose tregtar, nuk çlirohet nga përgjegjësia për kryerjen e plotë të operacioneve të rikuperimit ose asgjësimit të mbetjeve. Krijuesi ose zotëruesi i mbetjeve, që dorëzon apo transferon mbetjet tek sistemi i grumbullimit të mbetjeve i ngritur sipas parashikimeve të këtij ligji ose tek një person fizik ose juridik që kryen trajtimin e mbetjeve, çlirohet nga përgjegjësia për kryerjen e plotë të operacioneve të rikuperimit ose asgjësimit të mbetjeve, kur pajiset me dokumentacionin e përshtatshëm ligjor sipas rastit.

Neni 17

Përgjegjësia e zgjeruar e subjekteve prodhuese

1. Subjekti prodhues, që zhvillon, prodhon, përpunon, trajton, shet ose importon mbi baza profesionale produkte që gjenerojnë mbetje pas përdorimit, përfshihet në skemën e përgjegjësisë së zgjeruar të subjekteve prodhuese.

2. Përgjegjësia e zgjeruar e subjekteve prodhuese, rregullohet me ligj të posaçëm.

Neni 18

Përgjegjësia e bashkive

Bashkitë janë përgjegjëse për menaxhimin e integruar të mbetjeve bashkiake, dhe të mbetjeve të tjera të parashikuara në këtë ligj, që ndodhen në territorin nën juridiksionin e tyre, sipas kompetencave dhe detyrimeve të përcaktuara në këtë ligj.

Neni 19

Përgjegjësia e subjekteve që ushtrojnë veprimtarinë e grumbullimit dhe transportimit të mbetjeve

Personat fizikë dhe juridikë, të licencuar, që grumbullojnë ose transportojnë mbetje, kanë përgjegjësinë të dorëzojnë mbetjet e grumbulluara ose të transportuara në impiante trajtimi të përshtatshme, që i përmbushin kërkesat e këtij ligji dhe që shoqërohen me dokumentacionin e dorëzimit apo të transferimit sipas kërkesave të këtij ligji ose legjislacionit të posaçëm.

SEKSIONI II

INSTITUCIONET PËRGJEGJËSE

Neni 20

Institucionet përgjegjëse në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve

Autoritetet përgjegjëse që ushtrojnë funksione në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve, janë të organizuara si më poshtë:

1. Në nivel qendror, autoritetet përgjegjëse, në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve, të cilat ushtrojnë kryesisht funksione politikëbërëse, rregullatore monitoruese dhe zbatuese janë:

- a) Ministria përgjegjëse për mjedisin;
- b) Agjencia Kombëtare e Ekonomisë së Mbetjeve, si institucion menaxhues i infrastrukturës fundore të trajtimit të mbetjeve, që janë në administrim të tij.
- c) Agjencia Kombëtare e Mjedisit;
- d) Struktura përgjegjëse inspektuese në fushën e mjedisit.

2. Bashkitë janë autoritetet përgjegjëse, në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve, të cilat ushtrojnë kryesisht funksione organizimi, administrimi dhe zbatimi të menaxhimit të integruar të mbetjeve në nivel bashkiak.

Neni 21

Ministria përgjegjëse për mjedisin

1. Ministria përgjegjëse për mjedisin është institucioni i nivelit qendror që drejton politikën shtetërore në fushën e menaxhimit të mbetjeve.

2. Për zbatimin e funksionit të përcaktuar në pikën 1 më sipër, Ministria:

- a) harton dhe zhvillon politikën, legjislacionin, dhe standardet në fushën e menaxhimit të mbetjeve;
- b) harton Strategjinë Kombëtare dhe Planin e Veprimit për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve dhe monitoron zbatimin e saj;
- c) zhvillon dhe mbështet fushatat informuese dhe ndërgjegjësuere për menaxhimin e mbetjeve me fonde publike dhe burime të tjera të ligjshme për menaxhimin e integruar të mbetjeve.

Neni 22

Agjencia Kombëtare e Ekonomisë së Mbetjeve

1. Agjencia Kombëtare e Ekonomisë së Mbetjeve është institucion publik qendror në formën e shoqërisë aksionare, në varësi të ministrit përgjegjës për mjedisin.

2. Për përmbushjen e qëllimit dhe objektivave të këtij ligji, AKEM ushtron këto kompetenca kryesore në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve:

a) bashkërendon me institucionet e administratës publike, në nivel qendror e vendor, me partnerët ndërkombëtarë, investitorët dhe palët e interesuara për zbatimin e menaxhimit të integruar të mbetjeve, për planifikimin territorial të infrastrukturës së mbetjeve dhe funksionimin e tyre në përputhje me parashikimet e këtij ligji;

b) zhvillon, koordinon dhe administron infrastrukturën e rrjetit kombëtar të impianteve të trajtimit (rikuperimit) dhe asgjësimit të mbetjeve gjatë fazave të ndërtimit, operimit dhe mbylljes të tyre; dhe realizon projektet për ngritjen e infrastrukturës së menaxhimit të mbetjeve;

b) monitoron zbatimin e planeve dhe programeve për menaxhimin e integruar të mbetjeve në nivel qendror dhe vendor;

c) organizon punën për edukimin mjedisor, promovimin dhe nxitjen e zbatimit të hierarkisë së mbetjeve, për realizimin e grumbullimit të diferencuar të mbetjeve dhe rikuperimin e tyre në shkallë të gjerë në territorin e Republikës së Shqipërisë;

ç) monitoron zbatimin e detyrimeve për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve nga Bashkitë, dhe të objektivave të tjerë të menaxhimit të integruar të mbetjeve;

d) koordinon me bashkitë iniciativat dhe veprimet, përfshirë ato ekonomike, për të favorizuar riciklimin dhe rikuperimin e mbetjeve, si dhe për të promovuar tregun e produkteve të rikuperuara dhe përdorimin e tyre nga administrata publike, subjektet tregtare dhe konsumatorët.

3. Organizimi dhe funksionimi i AKEM bëhet në përputhje me parashikimet e legjislationit në fuqi për shoqëritë tregtare, ndërsa përgjegjësitë funksionale përcaktohen me vendimin e Këshillit të Ministrave, me propozim të ministrit.

Neni 23

Agjencia Kombëtare e Mjedisit

Agjencia Kombëtare e Mjedisit është institucion publik qendror, në varësi të ministrit përgjegjës për mjedisin. Për përmbushjen e qëllimit dhe objektivave të këtij ligji, AKM ushtron këto kompetenca kryesore në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve:

a) mbledh, përpunon, ruan dhe analizon të dhënat për krijimin dhe trajtimin e mbetjeve, që lidhen me zbatimin e lejeve të mjedisit, në përputhje me standardet e pranuar dhe informon Ministrinë dhe palët e tjera të interesuara;

b) organizon dhe menaxhon regjistrat e të dhënave për çështje të ndryshme që kanë të bëjnë me menaxhimin e integruar të mbetjeve, në përputhje me nenin 71;

c) kryen vlerësimin e ndikimit mjedisor dhe licencimin e veprimtarive në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve.

Neni 24

Bashkitë

1. Bashkitë janë përgjegjëse për organizimin dhe funksionimin e ndarjes së mbetjeve në burim dhe grumbullimin e diferencuar të tyre si pjesë e sistemit të menaxhimit të integruar të mbetjeve, në territorin nën juridiksionin e tyre.

2. Për zbatimin e funksionit të përcaktuar në pikën 1 më sipër, bashkitë kanë këto kompetenca:

a) grumbullimin e mbetjeve bashkiake dhe rrymave të tjera të mbetjeve të përcaktuara në këtë ligj;

b) grumbullimin e diferencuar të mbetjeve sipas rrymave të caktuara të mbetjeve, në përputhje me parashikimet e akteve nën ligjore zbatuese;

c) kryerjen e të gjitha shërbimeve mbështetëse për realizimin e operacioneve funksionale të grumbullimit të diferencuar dhe të menaxhimit të mbetjeve të përmendura në gërmat (a) dhe (b) më sipër, të tilla si vendosjen e kontenierëve të përshtatshëm të grumbullimit, përcaktimin e metodës së grumbullimit në përputhje me dokumentet planifikuese në fuqi;

ç) ngritjen e sistemit bashkiak të grumbullimit të mbetjeve dhe përcaktimin e rregullave të grumbullimit, përcaktimin e pikave të grumbullimit, pikave të magazinimit të përkohshëm dhe të stacioneve të transferimit të mbetjeve, dhe në përgjithësi të vendndodhjes së infrastrukturës së nevojshme për menaxhimin e integruar të mbetjeve brenda territorit të bashkisë në përputhje me parashikimet e këtij ligji dhe legjislacionit në fuqi për planifikimin dhe zhvillimin e territorit;

d) monitorimin dhe kontrollin e territorit të bashkisë me qëllim parandalimin dhe mbikëqyrjen e hedhjes së paligjshme të mbetjeve në vende të paautorizuara dhe/ose krijimin e venddepozitimeve të paligjshme të mbetjeve, dhe në bashkërendim me organet kompetente, marrjen e masave për ndëshkimin e paligjshmërisë, mbledhjen e mbetjeve të hedhura në mënyrë të paligjshme dhe trajtimin e tyre;

dh) monitorimin dhe kontrollin e territorit të bashkisë për zbatimin e dispozitave të këtij ligji, dhe bashkëpunimin dhe koordinimin me institucionet kompetente për marrjen e masave për ndëshkimin e shkeljeve të këtij ligji;

e) organizimin dhe mbështetjen e skemave dhe fushatave informuese dhe ndërgjegjësuere për menaxhimin e mbetjeve me fonde publike dhe burime të tjera të ligjshme për menaxhimin e integruar të mbetjeve dhe masave konkrete për parandalimin e mbetjeve brenda territorit të bashkisë;

ë) mbledhjen, përpunimin, ruajtjen dhe raportimin e të dhënave në lidhje me menaxhimin e mbetjeve në territorin e bashkisë, përfshirë të dhënat në lidhje me vendndodhjen e infrastrukturave të menaxhimit të mbetjeve, të dhëna për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve, të dhëna për sasinë e rrymave të caktuara të mbetjeve të grumbulluara dhe të trajtuara në territorin e bashkisë, si dhe çdo të dhënë tjetër të parashikuar në këtë ligj dhe të domosdoshme për realizimin e funksioneve të menaxhimit të mbetjeve nga bashkia. Bashkia, në bazë të detyrimit ligjor, informon për këto të dhëna pranë AKEM;

f) raportimin pranë AKEM të statistikave vjetore të mbetjeve të krijuara në territorin e tyre;

g) përcaktimin e zërave të shërbimeve të menaxhimit të mbetjeve bashkiake në bazë të nevojave dhe infrastrukturës për rritjen e performancës së këtij shërbimi dhe përmbushjen e detyrimeve ligjore.

3. Bashkitë, ushtrojnë funksionet e grumbullimit të mbetjeve në mënyrat e mëposhtme:

a) nëpërmjet strukturave të tyre ekzistuese administrative apo ngritjes së strukturave administrative të posaçme për këtë qëllim;

b) nëpërmjet njësive ekonomike apo institucioneve ekzistuese në varësi të tyre apo ngritjes së tyre për këtë qëllim;

c) nëpërmjet personave juridikë publikë ekzistues apo themelimit të personave juridikë publikë për ushtrimin e këtyre funksioneve;

ç) nëpërmjet lidhjes së kontratave me subjekte private që ushtrojnë veprimtaritë e sipërpërmendura në përputhje me parashikimet e këtij ligji dhe legjislacionit të posaçëm në fuqi;

4. Për ushtrimin e funksioneve të tyre në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve, bashkitë veprojnë në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe të legjislacionit të posaçëm për vetëqeverisjen vendore dhe zbatojnë parimet e barazisë dhe mos diskriminimit.

5. Kryetarët e njësive të vetëqeverisjes vendore janë përgjegjës për grumbullimin dhe administrimin e mbetjeve që krijohen brenda territorit të tyre administrativ, në përputhje me parashikimet e këtij ligji.

SEKSIONI III

ZONAT E MENAXHIMIT TË MBETJEVE

Neni 25

Zonat e menaxhimit të mbetjeve

1. Territori i Republikës së Shqipërisë organizohet në zona për menaxhimin e mbetjeve. Për kualifikimin e një territori si zonë e menaxhimit të mbetjeve, konsiderohen të gjitha kriteret e mëposhtme:

a) në zonën e menaxhimit të mbetjeve krijohen impiantet kryesore për trajtimin e mbetjeve ose planifikohet ngritja e tyre;

b) në zonën e menaxhimit të mbetjeve ekziston infrastruktura mbështetëse e trajtimit të mbetjeve ose planifikohet ngritja e saj;

c) vendndodhja dhe shtrirja e zonës së menaxhimit të mbetjeve në mënyrë që të mbulojë një territor në mënyrë sa më eficiente;

ç) aksesueshmëria e territorit të mbuluar nga zona e menaxhimit të mbetjeve të jetë në përputhje me kushtet teknike të infrastrukturës rrugore;

d) numri i popullsisë;

dh) sasitë e mbetjeve të krijuara në territorin e mbuluar nga zona e menaxhimit të mbetjeve;

2. Zonat e Menaxhimit të Mbetjeve miratohen nga Këshilli Kombëtar i Territorit dhe janë pjesë e Planit Kombëtar Sektorial të Menaxhimit të Mbetjeve të Ngurta.

Neni 26

Bashkëpunimi ndërvendor

1. Bashkitë që përfshihen në një zonë të menaxhimit të mbetjeve dhe AKEM, nënshkruajnë një marrëveshje bashkëpunimi ndërvendor ku përcaktohen:

- a) qëllimi i marrëveshjes;
 - b) procedura dhe kuorumi i vendimmarrjes të bashkive për çdo vendim të nevojshëm në lidhje me funksionimin e veprimtarive të zhvilluara në nivelin e zonës së menaxhimit të mbetjeve;
 - c) të drejtat dhe detyrimet e bashkive pjesëmarrëse;
 - ç) funksionet që do të ushtrohen nga secila bashki.
 - d) struktura organizative e zonës së menaxhimit të mbetjeve;
 - dh) të drejtat e pronësisë mbi infrastrukturën ekzistuese;
 - e) detyrimet për ndërtimin dhe operimin e infrastrukturës së menaxhimit të mbetjeve kur ajo mungon ose është e pa mjaftueshme dhe mënyrën e bashkëpunimit mes bashkive përkatëse;
 - ë) mënyra dhe masa e kontributit financiar të secilës bashki;
 - f) mbledhja e të ardhurave si dhe përdorimi i të ardhurave dhe përfitimeve të tjera;
 - g) çdo element tjetër që konsiderohet me rëndësi për përmbushjen e qëllimit të menaxhimit të mbetjeve në zonën përkatëse të menaxhimit të mbetjeve;
2. Marrëveshja e bashkëpunimit për secilën zonë të menaxhimit të mbetjeve miratohet nga këshilli bashkiak i secilës bashki pjesëmarrëse.
3. Marrëveshja e parashikuar në pikën 2 të këtij neni, zbaton të gjitha parashikimet e ligjit nr. 139/2015 "Për vetëqeverisjen vendore".

SEKSIONI IV

KOSTOT, INSTRUMENTAT EKONOMIKË DHE MASAT E TJERA NXITËSE

Neni 27

Kostot e menaxhimit të integruar të mbetjeve

1. Kostot e menaxhimit të integruar të mbetjeve, duke përfshirë kostot e infrastrukturës dhe operimit të saj, mbulohen nga krijuesi ose nga zotëruesi i mbetjeve në përputhje me parimin "Ndotësi paguan".
2. Kostot për menaxhimin e integruar të mbetjeve që krijohen nga produktet që i nënshtrohen skemës së përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit, mbulohen në përputhje me parashikimet e ligjit të posaçëm për përgjegjësinë e zgjeruar të subjekteve prodhuese.
3. Kostot për menaxhimin e integruar të mbetjeve që janë përgjegjësi e bashkive, mbulohen nga bashkitë në përputhje me parashikimet e legjislacionit për vetëqeverisjen vendore dhe dispozitat e posaçme të këtij ligji.
4. Kur krijuesi i mbetjeve nuk identifikohet, kostot e pastrimit, grumbullimit, trajtimit dhe rehabilitimit mjedisor të mbetjeve të hedhura në mënyrë të paligjshme mbulohen nga zotëruesi

aktual i mbetjeve. Pas identifikimit të krijuesit të mbetjeve, kostot e pastrimit, grumbullimit, trajtimit të mbetjeve dhe të rehabilitimit mjedisor si dhe të identifikimit të krijuesit, rimbursohen nga krijuesi.

5. Çdo zonë e menaxhimit të mbetjeve, mbulon kostot e investimit për ndërtimin e infrastrukturës për menaxhimin e integruar të mbetjeve bashkiake brenda zonës. Të gjitha bashkitë që janë pjesë e zonës së menaxhimit të mbetjeve, financojnë kostot e investimit të zonës së menaxhimit të mbetjeve në përputhje me parashikimet e marrëveshjeve ndërvendore sipas nenit 26 të këtij ligji. Në rast se kostot e investimit të infrastrukturës nuk përballohen nga buxhetet e bashkive dhe nga zona e menaxhimit të mbetjeve përkatëse, kostot mbulohen nga buxheti i shtetit i Republikës së Shqipërisë si edhe nga burime të tjera të ligjshme si donacione, grante, financime vendase dhe të huaja.

6. AKEM planifikon, projekton, koordinon dhe administron rrjetin kombëtar të impianteve të trajtimit dhe asgjësimit të mbetjeve, në të gjitha fazat e zhvillimit të tij që përfshijnë ndërtimin, operimin, administrimin dhe mbylljen e tyre.

7. Kostot për pastrimin dhe rehabilitimin e vendeve ekzistuese jashtë standarteve, mbulohen nga buxheti i Fondit të Ekonomisë së Mbetjeve, dhe rimbursohen nga ndotësi.

8. Këshilli i Ministrave me propozim të Ministrit dhe Ministrit përgjegjës për vetëqeverisjen vendore miraton metodologjinë e llogaritjes së kostove operative dhe të shërbimit të grumbullimit, pastrimit dhe transportit të mbetjeve nga njësitë e vetëqeverisjes vendore.

Neni 28

Instrumentat ekonomikë dhe masa të tjera nxitëse të hierarkisë së mbetjeve

Politikat dhe kuadri ligjor për zbatimin e hierarkisë së mbetjeve në nivel qendror dhe vendor përfshin instrumentat ekonomike dhe masat nxitëse të parashikuara në Shtojcën 6 të këtij ligji, si dhe instrumenta dhe masa të tjera të konsideruara të nevojshme sipas rastit.

Neni 29

Fondi i Ekonomisë së Mbetjeve

1. Për zbatimin e këtij ligji, për të rritur cilësinë e shërbimit dhe për përmbushjen e detyrimeve të njësive të vetëqeverisjes vendore dhe AKEM në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve, krijohet fondi i posaçëm i Ekonomisë së Mbetjeve, më poshtë “Fondi”.
2. Fondi administrohet nga Ministria përgjegjëse për mjedisin nëpërmjet AKEM, që në cilësinë e strukturës ekzekutive përgjegjëse për menaxhimin teknik dhe financiar të fondit, hap dhe administron një llogari të dedikuar, në përputhje me legjislacionin për menaxhimin financiar publik.
3. Fondi përdoret për financimin, nëpërmjet granteve, të projekteve dhe nismave të paraqitura nga njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe AKEM që synojnë përmirësimin e infrastrukturës,

pajisjeve, kapaciteteve dhe shërbimeve për menaxhimin e mbetjeve, në përputhje me hierarkinë e mbetjeve dhe objektivat e planifikimit kombëtar dhe vendor.

4. Fondi i Ekonomisë së Mbetjeve, është një mekanizëm financiar shtesë, i ndryshëm nga transfertat e pakushtëzuar që njësitë e vetëqeverisjes vendore përfitojnë çdo vit nga buxheti i shtetit.
5. Burimet financiare të Fondit janë:
 - a) fondet nga buxheti i shtetit;
 - b) fondet e donatorëve vendas dhe të huaj;
 - c) të ardhura nga taksa mjedisore, sipas legjislacionit në fuqi;
 - ç) të ardhurat e mbledhura nga kundërvajtjet administrative në shkelje të këtij ligji;
 - d) çdo burim tjetër i ligjshëm.
6. Procedurat për aplikimin, vlerësimin, përzgjedhjen dhe mbikëqyrjen e projekteve të financuara nga Fondi përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të ministrit përgjegjës për mjedisin.
7. AKEM raporton periodikisht mbi përdorimin e Fondit pranë Ministrisë përgjegjëse për mjedisin. Ministria përgatit raportin vjetor mbi përdorimin dhe efektivitetin e fondit, të cilin ia paraqet Ministrisë së Financave.

SEKSIONI V

OPERACIONET E MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE

Neni 30

Rrjeti i integruar i impianteve të trajtimit të mbetjeve

1. Rrjeti i integruar i impianteve të trajtimit të mbetjeve përfshin implantet për rikuperimin dhe implantet për asgjësimin e mbetjeve dhe ngrihet në përputhje me planin kombëtar sektorial për menaxhimin e mbetjeve, në nivel ndërvendor, brenda territorit të zonave të menaxhimit të mbetjeve, duke mbajtur në konsideratë:
 - a) rrethanat gjeografike dhe nevojat për instalimin e impianteve të specializuara për disa lloje mbetjesh;
 - b) teknikat më të mira të disponueshme;
 - c) parashikimet e nenit 25 të këtij ligji.
2. Rrjeti i integruar i impianteve udhëhiqet nga parimi i afërsisë dhe vendndodhja e impianteve të jetë e përshtatshme dhe lehtësisht e aksesueshme nga bashkitë që ndodhen brenda zonës së menaxhimit të mbetjeve, si dhe nga parimi i vetëqëndrueshmërisë që garanton aftësinë e Republikës së Shqipërisë të kryejë vetë operacionet e rikuperimit dhe asgjësimit të mbetjeve të territorit të saj.

Neni 31

Grumbullimi i mbetjeve

1. Bashkitë ngrenë sistemin bashkiak të grumbullimit të mbetjeve dhe përcaktojnë rregullat dhe procedurat e grumbullimit të mbetjeve brenda territorit nën juridiksionin e tyre si, pikat e grumbullimit të mbetjeve, metodat, oraret e grumbullimit dhe të transportit të mbetjeve si dhe shërbimet e tjera mbështetëse.
2. Sistemi bashkiak i grumbullimit të mbetjeve organizohet në mënyrë që:
 - a) të garantojë mbulimin e të gjithë territorit nën juridiksionin e bashkisë;
 - b) të jetë i aksesueshëm nga banorët e territorit nën juridiksionin e bashkisë;
 - c) të garantojë grumbullimin e diferencuar të mbetjeve në përputhje me kërkesat e këtij ligji dhe të akteve të tjera nënligjore;
 - ç) të jetë i përshtatshëm duke marrë parasysh numrin e popullsisë, sasinë e mbetjeve të krijuara, veprimtaritë ekonomike dhe zhvillimin e territorit nën juridiksionin e bashkisë.
3. Sistemi bashkiak i grumbullimit të mbetjeve i jep përparësi grumbullimit të mbetjeve shtëpiake.
4. Krijuesi ose zotëruesi i mbetjeve me natyrë dhe përbërje të ngjashme me mbetjet shtëpiake, grumbullon mbetjet në kontenierë individualë dhe i dorëzon ose i transferon ato në përputhje me rregullat e përcaktuara nga bashkia. Bashkitë, lejojnë përdorimin e kontenierëve publikë nga krijuesi ose zotëruesi i mbetjeve me natyrë dhe përbërje të ngjashme me mbetjet shtëpiake kur lloji, sasia dhe volumi i mbetjeve të krijuara prej tij nuk pengon grumbullimin e mbetjeve shtëpiake.
5. Bashkitë marrin masa të posaçme për ngritjen e sistemit të grumbullimit të diferencuar të mbetjeve për mbetjet e riciklueshme dhe mbetjet bio.
6. Subjekti prodhues i nënshtrohet skemës për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit, ngre sistemin e grumbullimit të mbetjeve të krijuara nga produkti, në përputhje me rregullat dhe përcaktimet e ligjit të posaçëm për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit. Subjektet prodhuese që zbatojnë përgjegjësitë e zgjeruara të prodhuesit kanë të drejtë të investojnë dhe të ndërtojnë sistemet e tyre për grumbullimin, transportin dhe trajtimin final të rrymave të mbetjeve që sipas ligjit të posaçëm i nënshtrohen përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit.
7. Operatorët privatë ngrenë sistemin privat të grumbullimit të mbetjeve në përputhje me kriteret, standardet dhe procedurat e përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave me propozim të ministrit.
8. Subjektet e përcaktuara në këtë nen kanë detyrimin e njoftimit dhe informacionit periodik 6 mujor pranë AKEM, të masave të marra për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve.

Neni 32

Ruajtja paraprake

1. Ruajtja paraprake para grumbullimit të mbetjeve për qëllime të grumbullimit ose transportit të tyre drejt impianteve përkatëse të trajtimit, kryhet në vendet e mëposhtme:

- a) në vendin ku krijohen mbetjet, që përfshin të gjithë territorin e zonës ku zhvillohet aktiviteti që ka krijuar mbetjet;
 - b) ekskluzivisht për mbetjet që janë subjekt i përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit ruajtja paraprake para grumbullimit kryhet nga distributorët në hapësirat e pikës së tyre të shitjes ose të grumbullimit.
2. Ruajtja paraprake para grumbullimit kryhet në përputhje me kushtet e mëposhtme:
- a) mbetjet që përmbajnë ndotës organikë të qëndrueshëm, ruhen në përputhje me normat teknike që rregullojnë magazinimin dhe paketimin e mbetjeve që përmbajnë substanca të rrezikshme;
 - b) mbetjet grumbullohen dhe dërgohen për operacionet e çmontimit ose të shpërbërjes sipas njëres prej modaliteteve alternative të mëposhtme, në zgjedhjen e krijuesit të mbetjeve:
 - i) kur sasia e mbetjeve në depo arrin gjithsej 30 metra kub, nga të cilët maksimumi 10 metra kub mbetje të rrezikshme;
 - ii) kur sasia e mbetjeve nuk tejkalon kufirin e përmendur në vit, ruajtja paraprake nuk mund të zgjasë më shumë se një vit.
 - c) mbetjet janë grupuar sipas kategorive homogjene, në përputhje me normat përkatëse teknike, si dhe, për mbetjet e rrezikshme, në përputhje me normat që rregullojnë depozitimin e substancave të rrezikshme që përmbajnë;
 - d) në përputhje me normat që rregullojnë paketimin dhe etiketimin e substancave të rrezikshme.
3. Ruajtja paraprake para grumbullimit që kryhet në kushtet e përcaktuara në pikat 1 dhe 2 nuk kërkon autorizim nga autoritetet kompetente.
4. Dispozitat e këtij neni nuk zbatohen për mbetjet bio.

Neni 33

Stacionet e transferimit

1. Stacionet e transferimit janë struktura të palëvizshme ose të lëvizshme të cilat ngrihen me qëllimin e reduktimit të kostove të transportit të mbetjeve nga pikat e grumbullimit të mbetjeve, drejt impiantit të rikuperimit apo asgjësimit përfundimtar.
2. Stacionet e transferimit ngrihen në bazë të analizës së elementeve të mëposhtme:
- a) distancës midis vendit të krijimit dhe/ose të grumbullimit të mbetjeve dhe impiantit të rikuperimit apo asgjësimit të mbetjeve;
 - b) sasisë së mbetjeve që transportohen në vit brenda zonës së menaxhimit të mbetjeve;
 - c) sigurimi i një vendndodhjeje të përshtatshme që garanton aksesueshmërinë e stacioneve të transferimit.
 - ç) financimit të nevojshëm për ndërtimin e stacionit të transferimit;
 - d) sigurimin e stafit dhe fondeve për operimin dhe mirëmbajtjen e stacioneve të transferimit dhe pajisjeve të nevojshme.
3. Në stacionet e transferimit kryhen edhe operacionet e mëposhtme mbështetëse:
- a) ndarja e mbetjeve të riciklueshme;
 - b) ndarja e mbetjeve në rryma të ndryshme;
 - c) ngjeshja e mbetjeve për t'i zvogëluar në përmasa;
 - ç) operacione të tjera të ngjashme.

4. Stacionet e transferimit kategorizohen në stacione transferimi për mbetje të rrezikshme dhe në stacione transferimi për mbetje jo të rrezikshme, dhe pajisen me lejet e mjedisit të përcaktuara sipas ligjit për lejet e mjedisit. Në stacionet e transferimit pranohen mbetjet bashkiake dhe mbetjet nga ndërtimi.

5. Stacionet e transferimit dhe kostot e tyre të ndërtimit, mirëmbajtjes dhe operimit janë pjesë përbërëse e infrastrukturës për menaxhimin e integruar të mbetjeve dhe parashikohen në planet zonale dhe vendore.

Neni 34

Lendfilli

1. Këshilli i Ministrave me propozim të Ministrit miraton, në përputhje me parashikimet e këtij ligji, kërkesat teknike dhe operative për mbetjet dhe për lendfillet, për të përcaktuar masat, procedurat, standardet dhe udhëzimet për krijimin, operimin dhe mbylljen e lendfilleve.

2. Lendfillet klasifikohen në tri kategori:

- a) lendfille për mbetjet e rrezikshme;
- b) lendfille për mbetjet jo të rrezikshme;
- c) lendfille për mbetjet inerte.

3. Në lendfill pranohen mbetjet që i janë nënshtruar trajtimit, me përjashtim të mbetjeve inerte për të cilat trajtimi është teknikisht i pamundur, dhe të mbetjeve të tjera kur trajtimi i tyre nuk zvogëlon sasinë e mbetjeve ose rrezikun ndaj mjedisit ose shëndetit të njeriut.

4. Në lendfillet e mbetjeve të rrezikshme pranohen vetëm mbetje që klasifikohen si të rrezikshme në përputhje me përkufizimin e këtij ligji dhe që përmbushin kriteret dhe procedurat e pranimi të përcaktuara sipas këtij neni.

5. Në lendfillet e mbetjeve jo të rrezikshme pranohen vetëm:

- a) mbetjet bashkiake;
- b) mbetjet jo të rrezikshme të çdo origjine tjetër, që përmbushin kriteret dhe procedurat e pranimi të mbetjeve jo të rrezikshme të përcaktuara sipas këtij neni;
- c) mbetjet e rrezikshme joreaktive, të qëndrueshme, (p.sh të ngurtësuar, të qelqëzuara) me veti rrjedhëse të ngjashme me ato të mbetjeve jo të rrezikshme, të referuara në shkronjën “b” të kësaj pike, dhe që përmbushin kriteret dhe procedurat përkatëse të pranimi, të përcaktuara sipas këtij neni. Këto mbetje të rrezikshme nuk depozitohen në parcelat e destinuara për mbetjet jo të rrezikshme të biodegradueshme.

6. Lendfillet për mbetjet inerte përdoren vetëm për mbetjet inerte.

7. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit miraton rregulla për lendfillet e mbetjeve, të cilat përmbajnë:

- a) kërkesat e përgjithshme të zbatueshme për lendfillet dhe masat që do të merren për lendfillet ekzsituase;
- b) procedurat e pranimi për llojet e mbetjeve që pranohen në kategoritë e ndryshme të lendfilleve të mbetjeve;
- c) procedurat e kontrollit dhe të monitorimit gjatë fazës operative;
- ç) procedurat e mbylljes dhe të kujdesit pas mbylljes së lendfilleve;

d) kërkesat në lidhje me raportimin dhe mbledhjen e të dhënave për trajtimin e mbetjeve në lëndfille;

8. Ndërtimi i lëndfilleve, bëhet në nivel ndërvendor, brenda territorit të zonave të menaxhimit të mbetjeve në përputhje me parimet e parashikuara në këtë ligj.

9. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton kriteret, procedurat dhe standardet e studimit dhe projektzbatimit për ndërtimin dhe mbylljen e kategorive të ndryshme të lëndfilleve.

Neni 35

Mbetjet dhe trajtimet e përjashtuara nga lëndfillet

1. Ndalohet pranimi në lëndfill i:

a) mbetjeve të lëngshme;

b) mbetjeve që, në kushtet e lëndfillit, janë shpërthyesë, gërryese, oksiduese, të djegshme ose shumë të djegshme, siç përcaktohen në Shtojcën 3 të këtij ligji;

c) mbetjeve spitalore që krijohen nga qendrat mjekësore ose veterinarë, që janë infektuese, siç përcaktohen në Shtojcën 3 bashkëlidhur këtij ligji (përbërësi H9);

ç) mbetjeve e substancave kimike që krijohen nga veprimtaritë e kërkim-zhvillimit apo mësimdhënies që nuk janë të identifikuar dhe/ose janë të reja dhe efektet e tyre mbi njeriun dhe/ose mjedisin janë të panjohura, si mbetjet nga laboratorët dhe pa u kufizuar vetëm në to;

d) gomave të përdorura në formë të plotë, me përjashtim të gomave të përdorura si material inxhinierik, të gomave të biçikletave dhe të gomave me diametër të jashtëm mbi 1 400 mm;

dh) gomave të përdorura të grira, me përjashtim të gomave të biçikletave dhe të gomave me diametër të jashtëm mbi 1 400 mm;

e) baterive industriale dhe të automjeteve elektrike;

ë) mbetjeve të cilat janë grumbulluar në mënyrë të diferencuar për përgatitje për ripërdorim dhe riciklim, me përjashtim të mbetjeve që janë krijuar nga operacionet e mëtejshme të trajtimit të mbetjeve të grumbulluara në mënyrë të diferencuar, për të cilat trajtimi në lëndfill jep rezultatin më të mirë mjedisor.

f) çdo lloj tjetër të mbetjeve që nuk plotësojnë kriteret e pranimit, të përcaktuara në përputhje me pikën 7 të nenit 34 të këtij ligji.

2. Ndalohet hollimi ose përzierja e mbetjeve, me qëllim plotësimin e kriterëve të pranimit të tyre në lëndfill.

3. Në përputhje me politikat shtetërore të depozitimit të mbetjeve në lëndfill të përcaktuar në nenin 34 dhe për të garantuar menaxhimin e mbetjeve në mënyrë të përshtatshme për mjedisin, Strategjia Kombëtare dhe Plan i Veprimit për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve përmban objektivat për reduktimin e depozitimit në lëndfill të mbetjeve bashkiake të biodegradueshme dhe mbetjeve të tjera, veçanërisht të mbetjeve bashkiake, të përshtatshme për riciklim apo për ndonjë lloj tjetër rikuperimi.

4. Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit dhe pas konsultimit me njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe institucionet e tjera që mbulojnë fushën e menaxhimit të mbetjeve, përcakton:

a) rregullat për llogaritjen e përmbushjes së objektivave të parashikuara në Strategjinë Kombëtare dhe Planin e Veprimit për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve;

b) përjashtimin nga pranimi në lëndfill të kategorive të tjera të mbetjeve;

c) ndalimin e pranimi në lëndfille të mbetjeve që janë të përshtatshme për riciklim apo për ndonjë lloj tjetër rikuperimi me përjashtim të mbetjeve për të cilat trajtimi në lëndfille jep rezultatin më të mirë mjedisor dhe afatin nga i cili do të nisë ky ndalim.

Neni 36

Garancitë financiare për lëndfillin

1. Çdo person, që operon ose ka për qëllim të operojë një lëndfill, në përputhje me lejen e mjedisit, duhet të disponojë dhe të sigurojë të gjitha mjetet financiare të nevojshme për të mbuluar kostot e ndërtimit dhe të operimit.
2. Çdo person, që operon ose ka për qëllim të operojë një lëndfill, në përputhje me lejen e mjedisit, duhet të sigurojë garancinë për kostot e mbylljes së lëndfillit, ndërhyrjet e nevojshme pas mbylljes së lëndfillit dhe rehabilitimin e mjedisit.
3. Periudha e nevojshme për kujdesin e mëtejshëm për lëndfillin është të paktën 30 vjet nga mbyllja e lëndfillit.
4. Këshilli i Ministrave me propozim të Ministrit, miraton rregullat dhe procedurat për garancitë financiare të lëndfillit, ku përfshihen:
 - a) objekti dhe kohëzgjatja e garancive;
 - b) vlera, lloji dhe mënyra e llogaritjes së garancive;
 - c) formati dhe procedura e miratimit të garancive;
 - ç) procedura për zbatimin e të drejtave dhe detyrimeve që lidhen me garancitë;
 - dh) autoriteti kompetent për vlerësimin dhe zbatimin e garancive.
5. AKEM përjashtohet nga të gjitha detyrimet për garancitë financiare të lëndfillit.

Neni 37

Incinerimi i mbetjeve

1. Incinerimi ose bashkëincinerimi i mbetjeve kryhet në impiante, të palëvizshme ose të lëvizshme, që përdoren për trajtimin termik të mbetjeve ose për proceset e plazmës.
2. Impianti i incinerimit ose i bashkëincinerimi përfshin vendndodhjen e implantit, të gjitha linjat e incinerimit ose bashkëincinerimit, vendin e pranimi dhe të magazinimit të mbetjeve, implantet e paratrajtimin në vend, sistemet e furnizimit me mbetje, lëndë djegëse dhe ajër sipas rastit, bojlerët, implantet për trajtimin e gazrave të shkarkimit, implantet për trajtimin ose magazinimin në vend të tepricave të mbetjeve dhe ujërave të përdorura, pajisjet e oxhaqeve dhe sistemet e kontrollit të operacioneve të incinerimit, të regjistrimit dhe të monitorimit të kushteve të incinerimit.
3. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit dhe të ministrit përgjegjës për energjinë, miraton rregullat për incinerimin e mbetjeve, që përfshijnë:
 - a) specifikimin e kërkesave për incineratorët dhe bashkëincineratorët e mbetjeve;
 - b) procedurat e dorëzimit dhe pranimi të mbetjeve në incineratorë dhe bashkëincineratorë;
 - c) kushtet operacionale të tyre dhe kriteret e autorizimit për ndryshimin e kushteve operacionale;
 - ç) procedurat e kontrollit dhe të monitorimit të tyre;
 - d) respektimin e vlerave kufi të shkarkimeve në ajër të përcaktuara sipas legjislacionit në fuqi dhe procedurat e kontrollit dhe monitorimit të shkarkimeve në ajër;
 - dh) procedurat e mbylljes dhe të kujdesit të mëtejshëm;

e) detyrimet e raportimit, ruajtjes së të dhënave dhe informimit publik;

ë) kushtet dhe kërkesat e tjera të lejes së mjedisit.

3. Nuk pranohen për incinerim, mbetjet që janë grumbulluar në mënyrë të diferencuar për qëllim të përgatitjes për ripërdorim dhe riciklim, me përjashtim të mbetjeve që krijohen nga operacionet e mëtejshme të trajtimit të mbetjeve të grumbulluara në mënyrë të diferencuar për të cilat operacioni i incenerimit përbën rezultatin më të mirë mjedisor.

Neni 38

Transporti i mbetjeve jo të rrezikshme

1. Transporti i mbetjeve jo të rrezikshme kryhet nga persona fizikë dhe juridikë të licencuar sipas legjislationit në fuqi dhe vetëm me mjete që:

a) janë të përshtatshme për tipin dhe sasinë e mbetjeve që transportohen;

b) janë në përputhje me standardet rrugore;

c) plotësojnë të gjitha kërkesat teknike përkatëse për llojin e mbetjeve që transportohen;

ç) janë regjistruar paraprakisht për këtë qëllim në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit.

2. Transporti i mbetjeve jo të rrezikshme bëhet në përputhje të plotë me çdo akt tjetër në fuqi për transportin e produkteve jo të rrezikshme dhe në përputhje me parashikimet e neneve 19 dhe 67 të këtij ligji mbi licencimin e transportuesve të mbetjeve.

3. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton masa për zbatimin e këtij neni, përfshirë sigurimin e gjurmueshmërisë nga krijimi i mbetjeve deri në destinacionin përfundimtar të tyre.

Neni 39

Transferimi i mbetjeve jo të rrezikshme

1. Personat fizikë a juridikë, të licencuar sipas legjislationit në fuqi, që grumbullojnë ose transportojnë mbetje jo të rrezikshme, transferojnë mbetjet në impiante trajtimi të përshtatshme që plotësojnë kërkesat e këtij ligji.

2. Të gjitha llojet e mbetjeve jo të rrezikshme, që transferohen sipas kriterëve tekniko-ligjore nga një person te një tjetër, shoqërohen me një dokument transferimi. Dokumenti i transferimit është i vlefshëm edhe në formë elektronike.

3. Dokumenti i transferimit përmban të paktën informacionin e mëposhtëm:

a) numrin e dokumentit të transferimit;

b) emrin, adresën, e-mailin, numrin e telefonit dhe informacione të tjera të nevojshme të të transferuesit;

c) emrin, adresën, e-mailin, numrin e telefonit dhe informacione të tjera të nevojshme të personit tek i cili transferohet mbetja (pritësi);

ç) informacion për sasinë dhe tipin e mbetjeve jo të rrezikshme që transferohen dhe tipin e kontainerëve në të cilët ndodhen;

d) vendin, kohën dhe datën e transferimit;

dh) përshkrimin e mbetjeve jo të rrezikshme bashkë me listën e kodeve respektive;

e) informacione për trajtimet apo procese të tjera që mbetjet jo të rrezikshme kanë pësuar deri në këtë çast.

ë) çdo informacion tjetër të nevojshëm në lidhje me origjinën e mbetjeve jo të rrezikshme, dorëzimin, destinacionin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe operacionet e trajtimit.

4. I njëjti dokument transferimi lejohet të mbulojë më shumë se një transfertë mbetjesh jo të rrezikshme nga transferuesi tek i njëjti pritës vetëm nëse mbetjet që transferohen janë të ngjashme. Dokumenti i transferimit është i vlefshëm për një periudhë kohe jo më të gjatë se 1 vit.

5. Si transferuesi edhe pritësi i mbetjeve i ruajnë dokumentet e transferimit për të paktën 2 vjet, të cilat ua vënë në dispozicion strukturës përgjegjëse inspektuese në fushën e mjedisit. Dokumentet përmbajnë minimalisht përshkrimin e mbetjeve dhe kopjet e dokumenteve të transferimit.

6. Si transferuesi edhe pritësi i mbetjeve i dërgojnë Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, një herë në 6 muaj, informacion për mbetjet jo të rrezikshme.

7. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat për transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe kërkesa të tjera për informacionin që përfshihet në dokumentin e transferimit.

SEKSIONI VI

MENAXHIMI I INTEGRUAR I MBETJEVE TË RREZIKSHME

Neni 40

Menaxhimi i integruar i mbetjeve të rrezikshme

1. Krijimi, grumbullimi, transporti, magazinimi dhe trajtimi i mbetjeve të rrezikshme kryhen në përputhje me parashikimet e këtij ligji dhe vetëm në kushte që sigurojnë mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit të njeriut.

2. Këshilli i Ministrave me propozim të ministrit miraton masat që sigurojnë gjurmueshmërinë e mbetjeve që nga krijimi deri në destinacionin përfundimtar të tyre, si dhe kontrollin e të dhënave të mbetjeve të rrezikshme, në përputhje me parashikimet e këtij ligji.

3. Personat që ushtrojnë veprimtari në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve të rrezikshme të pajisen me një leje mjedisi, që përcakton kushtet që duhen përmbushur për të siguruar zbatimin e pikës 1 të këtij neni. Leja për ndikimin në mjedis përfshihet në kategorinë III.1 të shtojcës bashkëlidhur ligjit nr. 10 081, datë 23.2.2009 “Për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë” dhe lëshohet në përputhje me parashikimet e këtij ligji dhe ligjit nr. 10448, datë 14.7.2011 “Për lejet e mjedisit”, i ndryshuar.

Neni 41

Ndalimi i përzierjes së mbetjeve të rrezikshme

1. Ndalohet përzierja e mbetjeve të rrezikshme me lloje të tjera mbetjesh të rrezikshme ose me mbetje, substanca apo materiale të tjera, përveç rasteve të parashikuara në pikën 2 të këtij neni. Koncepti i përzierjes përfshin edhe hollimin e substancave të rrezikshme.

2. Si përjashtim nga rregulli i përgjithshëm i parashikuar në pikën 1 më sipër, lejohet përzierja e mbetjeve të rrezikshme vetëm kur kryhet nga një person fizik ose juridik që zotëron lejen

përkatëse për përzierjen e mbetjeve të rrezikshme, që lëshohet kur plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

a) përzierja kryhet në përputhje me parimet e nenit 5 të këtij ligji dhe nuk rrit ndikimin negativ në mjedis dhe në shëndetin e njeriut;

b) operacioni i përzierjes kryhet në përputhje me teknikat më të mira të disponueshme.

3. Lejet për veprimtaritë e përcaktuara në këtë dispozitë miratohen sipas ligjit nr. 10 081, datë 23.2.2009 “Për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë” dhe përfshihen në kategorinë III.1 të shtojcës së tij dhe ligjit nr. 10 448, datë 14.7.2011 “Për lejet e mjedisit”.

4. Kur mbetjet e rrezikshme, janë përzier në mënyrë të paligjshme në kundërshtim me pikën 1 të këtij neni, zbatohen masat e parashikuara në nenet 77 dhe 78 të këtij ligji. Përveç zbatimit të masave të neneve 77 dhe 78, subjektet shkelëse kanë detyrimin të kryejnë me shpenzimet e tyre ndarjen e mbetjeve të rrezikshme të përziara, nëse një gjë e tillë është teknikisht e mundur dhe e nevojshme për të plotësuar kërkesat e nenit 5 të këtij ligji.

5. Kur ndarja e mbetjeve të rrezikshme të përziara nuk është teknikisht e mundur dhe e nevojshme për plotësimin e kërkesave të nenit 5, atëherë përzierja duhet të trajtohet në një impiant i cili është pajisur me lejen përkatëse.

Neni 42

Etiketimi i mbetjeve të rrezikshme

1. Mbetjet e rrezikshme grumbullohen, transportohen dhe magazinohen në mënyrë të përkohshme vetëm kur ato janë ambalazhuar dhe etiketuar në përputhje me rregullat dhe standardet për ambalazhimin dhe etiketimin e mbetjeve të rrezikshme.

2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat dhe standardet për ambalazhimin dhe etiketimin e mbetjeve të rrezikshme gjatë procesit të grumbullimit, transportit dhe magazinimit të përkohshëm.

Neni 43

Mbetjet e rrezikshme shtëpiake

1. Mbetjet e rrezikshme shtëpiake grumbullohen në mënyrë të diferencuar në mënyrë që të mos ndotin rrymat e tjera të mbetjeve bashkiake dhe të trajtohen në përputhje me nenin 5 të këtij ligji, sipas afateve të përcaktuara në aktet nënligjore.

2. Nenet 40, 41, 42 dhe 70 të këtij ligji nuk zbatohen për mbetjet e përziara të krijuara nga sektori familjar.

3. Nenet 42 dhe 70 të këtij ligji nuk zbatohen ndaj pjesëve të ndara të mbetjeve të rrezikshme shtëpiake derisa nuk janë pranuar për grumbullim, asgjësim ose rikuperim nga një person që zotëron lejen përkatëse ose që është regjistruar në përputhje me nenin 67 të këtij ligji.

Neni 44

Transporti i mbetjeve të rrezikshme

1. Transporti i mbetjeve të rrezikshme kryhet nga persona fizikë dhe juridikë të licencuar sipas legjislacionit në fuqi dhe vetëm me mjete që:

a) janë të përshtatshme për tipin dhe sasinë e mbetjeve të rrezikshme që transportohen;

- b) janë në përputhje me standardet rrugore;
 - c) plotësojnë të gjitha kërkesat përkatëse të ADR-së;
 - ç) janë regjistruar paraprakisht për këtë qëllim në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit.
2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton masa për zbatimin e këtij neni, përfshirë sigurimin e gjurmueshmërisë nga krijimi i mbetjeve deri në destinacionin përfundimtar të tyre.

Neni 45

Dorëzimi i mbetjeve të rrezikshme

1. Mbetjet e rrezikshme, që dorëzohen nga një person fizik a juridik te një tjetër, shoqërohen me dokument dorëzimi, i cili është i vlefshëm edhe në formë elektronike.
2. Dokumenti i dorëzimit përmban të paktën informacionin e mëposhtëm:
 - a) numrin e dokumentit të dorëzimit;
 - b) emrin, adresën, e-mailin, numrin e telefonit dhe informacione të tjera të nevojshme të personit të kontaktit të dorëzuesit;
 - c) emrin, adresën, e-mailin, numrin e telefonit dhe informacione të tjera të nevojshme të personit të kontaktit të transportuesit;
 - ç) emrin, adresën, e-mailin, numrin e telefonit dhe informacione të tjera të nevojshme të vendit të destinacionit të mbetjes së rrezikshme dhe të marrësit në dorëzim;
 - d) emrin, adresën, e-mailin, numrin e telefonit dhe informacione të tjera të nevojshme kontakti të krijuesit të mbetjeve;
 - dh) përshkrimin e mbetjeve të rrezikshme, përfshirë listën e kodeve të mbetjeve, sasitë respektive, datën e dorëzimit, llojin e paketimit etj.;
 - e) informacione për përbërësit kimikë apo biologjikë të mbetjeve të rrezikshme dhe përqëndrimet e tyre.
 - ë) çdo informacion tjetër të nevojshëm në lidhje me origjinën e mbetjeve të rrezikshme, dorëzimin, destinacionin e mbetjeve të rrezikshme dhe operacionet e trajtimit.
3. Marrësi në dorëzim, brenda 30 ditëve, i dërgon dorëzuesit një konfirmim me shkrim për marrjen e mbetjeve të rrezikshme.
4. Marrësi në dorëzim, kur refuzon një dorëzim mbetjesh të rrezikshme, i përcjell dorëzuesit arsyet e refuzimit.
5. Çdo person, që angazhohet në dorëzimin e mbetjeve të rrezikshme, ruan dokumentacionin e dorëzimit për të paktën 3 vjet nga data kur fillon dorëzimi dhe ua vë ato në dispozicion strukturës përgjegjëse inspektuese në fushën e mjedisit. Dokumentacioni përmban të paktën kopje të dokumentit të dorëzimit, kopje të dokumentit të konfirmimit dhe informacion për dorëzimet e refuzuara.
6. Çdo dorëzues, transportues dhe marrës në dorëzim i dërgon çdo 3 muaj Agjencisë Kombëtare të Mjedisit informacion për dorëzimin e mbetjeve.
7. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat për zbatimin e këtij neni përfshirë formularin e dokumentacionit të dorëzimit.

SEKSIONI VII

NORMAT TEKNIKE MINIMALE

Neni 46

Normat teknike minimale

1. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregulloret që përcaktojnë normat teknike minimale për të gjitha veprimtaritë e menaxhimit të integruar të mbetjeve të parashikuara në këtë ligj, duke përfshirë këtu edhe transportin, grumbullimin, operacionet e trajtimit, tregëtimin dhe ndërmjetësimin.

2. Normat teknike minimale, të përcaktuara sipas pikës 1 të këtij neni:

- a) rregullojnë ndikimet kryesore në mjedis të shkaktuara nga impiantet e trajtimit të mbetjeve;
- b) sigurojnë që mbetjet të trajtohen në përputhje me këtë ligj dhe në veçanti me nenin 5 të tij;
- c) marrin në konsideratë teknikat më të mira të disponueshme për kryerjen e veprimtarive;

ç) në rast së është e përshtatshme, përfshijnë elemente që lidhen me cilësinë e trajtimit dhe kërkesat e procesit.

KREU IV

RRYMAT SPECIFIKE TË MBETJEVE

Neni 47

Vajrat e përdorura

1. Vajrat e përdorura grumbullohen në mënyrë të diferencuar, përveçse kur një gjë e tillë nuk është teknikisht e mundur duke patur parasysh praktikën më të mira.

2. Vajrat e përdorura trajtohen duke i dhënë prioritet rigjenerimit ose operacioneve të tjera të riciklimit, të cilat kanë rezultat të barabartë ose më të mirë për mjedisin sesa rigjenerimi.

3. Vajrat e përdorura që kanë karakteristika të ndryshme nuk përzihen me njëra tjetrën dhe as me lloje të tjera mbetjesh apo substancash, nëse kjo përzierje pengon rigjenerimin apo operacione të tjera të riciklimit, të cilat kanë rezultat të barabartë ose më të mirë për mjedisin sesa rigjenerimi.

4. Leja e mjedisit për personat fizikë a juridikë, që trajtojnë vajra të përdorura, përfshin kushte që sigurojnë trajtimin e tyre, në përputhje me këtë nen.

5. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat për grumbullimin e diferencuar dhe trajtimin e vajrave të përdorura. Në këto rregulla përfshihen masa të tilla si kërkesat teknike, instrumentat ekonomikë dhe marrëveshjet vullnetare.

6. Kjo dispozitë nuk cënon detyrimet në lidhje me menaxhimin e mbetjeve të rrezikshme të parashikuara në këtë ligj.

Neni 48

Mbetjet bio

1. Bashkitë, marrin masat që në territorin nën juridiksionin e tyre mbetjet bio ndahen dhe riciklohen në burim, ose grumbullohen në mënyrë të diferencuar dhe nuk përzihen me lloje të tjera mbetjesh.

2. Bashkitë investojnë në krijimin e infrastrukturës për ndarjen në burim dhe grumbullimin e diferencuar të mbetjeve bio si edhe ngritjen e impianteve të kompostimit në çdo zonë mbetjesh apo një për disa zona, referuar numrit të popullsisë.

3. Mbetjet bio mund të grumbullohen së bashku me mbetje të cilat kanë përbërje të ngjashme të biodegradimit dhe kompostimit, që plotësojnë standardet për ambalazhet e biodegradueshme nëpërmjet kompostimit dhe biodegradimit.

4. Ministria, Agjencia Kombëtare e Ekonomisë së Mbetjeve, njësitë e vetëqeverisjes vendore, dhe sipas rastit institucione të tjera, përdorin të gjithë instrumentat ekonomikë dhe masat e tjera brenda kompetencave të tyre, në mënyrë që:

a) të nxisin riciklimin, përfshirë kompostimin dhe tretjen e mbetjeve bio në mënyrë që të arrihet një nivel i lartë i mbrojtjes së mjedisit si edhe në produkte të cilat plotësojnë standardet e cilësisë së lartë të përshtatshme sipas përdorimit;

b) të inkurajojnë kompostimin në shtëpi, veçanërisht në zonat rurale;

c) të promovojnë përdorimin e materialeve të prodhuara nga mbetjet bio që janë të sigurta për mjedisin.

5. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton masat e nevojshme për zbatimin e këtij neni për realizimin e ndarjes në burim apo të grumbullimit të diferencuar të mbetjeve bio nga bashkitë.

Neni 49

Ambalazhet dhe mbetjet e tyre

1. Ndalohet përdorimi, hedhja në treg, prodhimi, importimi ose futja në territorin e Republikës së Shqipërisë e qeseve plastike mbajtëse të lehta, si dhe e qeseve plastike mbajtëse të oxo-degradueshme. Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit, përcakton masat dhe institucionet shtetërore përgjegjëse për zbatimin e kësaj pike.

2. Ambalazhet hidhen në treg vetëm nëse plotësojnë kërkesat e përcaktuara në ligj dhe Vendimin e Këshillit të Ministrave, sipas këtij neni. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton:

a) kërkesat minimale për ambalazhet, sipas parashikimeve të legjislacionit në fuqi mbi përbërjen e tyre, gjurmueshmërinë, cilësinë e ambalazheve, duke garantuar sigurinë, mbrojtjen e shëndetit publik dhe të higjienës së produktit.

b) masat e nevojshme për parandalimin e krijimit të mbetjeve të ambalazheve;

c) masat e nevojshme për ngritjen e sistemeve për ripërdorimin apo rikuperimin përfshirë riciklimin e ambalazheve dhe/ose mbetjeve të tyre;

ç) masat që synojnë zvogëlimin e sasisë së mbetjeve nga ambalazhet, nëpërmjet rikuperimit apo riciklimit, objektivat e riciklimit dhe rikuperimit;

d) rregullat për krijimin, administrimin dhe mbajtjen e bazës së të dhënave për ambalazhet dhe mbetjet e tyre dhe institucionin përgjegjës, me qëllim monitorimin e përmbushjes së objektivave.

Neni 50

Produktet plastike njëpërdorimëshe

1. Ndalohet përdorimi, hedhja në treg, prodhimi ose importimi në territorin e Republikës së Shqipërisë i produkteve plastike njëpërdorimëshe të përcaktuara me Vendim të Këshillit të Ministrave. Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit, përcakton masat, listën e produkteve plastike njëpërdorimëshe dhe institucionet shtetërore përgjegjëse për zbatimin e këtij neni.

2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton kriteret dhe masat e nevojshme për parandalimin dhe zvogëlimin e ndikimit në mjedis të disa llojeve të produkteve plastike njëpërdorimëshe.

Neni 51

Ndotësit organikë të qëndrueshëm

1. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat që ndalojnë prodhimin, hedhjen në treg dhe përdorimin e ndotësve organikë të qëndrueshëm (NOQ), si dhe administrimin e mbetjeve të këtyre ndotësve.

2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat për kontrollin e asgjësimit të PCB-ve/PCT-ve, pastrimin nga ndotja apo asgjësimin e pajisjeve që përmbajnë PCB/PCT dhe/ose asgjësimin e mbetjeve të PCB-ve/PCT-ve të përdorura.

Neni 52

Bateritë dhe mbetjet e baterive

Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton:

- a) kërkesat për standardet teknike për hedhjen në treg të të gjitha llojeve të baterive si dhe ndalimin e hedhjes në treg të baterive që përmbajnë substanca të rrezikshme;
- b) kërkesat për grumbullimin, trajtimin, riciklimin dhe asgjësimin e mbetjeve të baterive dhe promovimin e një niveli të lartë të grumbullimit dhe të riciklimit të tyre;
- c) kuotat dhe afatet respektive të grumbullimit të mbetjeve të baterive;
- ç) rregullat për financimin e grumbullimit, trajtimit, riciklimin e baterive si dhe për fushatat ndërgjegjëse për operacionet e sipërpërmendura si dhe rregullime financiare të tjera;
- d) kërkesat për procedurën e regjistrimit të prodhuesve të baterive.

Neni 53

Automjetet në fund të jetës

Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit dhe të ministrit përgjegjës për transportin, miraton masat, kriteret dhe standardet për parandalimin e mbetjeve të automjeteve dhe për grumbullimin, ripërdorimin, trajtimin, riciklimin dhe forma të tjera rikuperimi të automjeteve në fund të jetës dhe të pjesëve përbërëse të tyre, me qëllim pakësimin e mbetjeve të destinuara për t'u asgjësuar, përfshirë objektivat e ripërdorimit dhe rikuperimit nga subjektet që ushtrojnë veprimtari ekonomike në këtë sektor dhe afatet përkatëse.

Neni 54

Mbetjet e pajisjeve elektrike dhe elektronike

Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit, përcakton masat, procedurat dhe standardet për menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike, përfshirë:

- a) nxitjen e projektimit dhe prodhimit të pajisjeve elektrike dhe elektronike për të lehtësuar e ripërdorimin, çmontimin dhe riciklimin e PEE-ve, pjesëve dhe materialeve të tyre përbërëse;
- b) grumbullimin e diferencuar të mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike;

- c) asgjësimin e mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe transportimin e tyre;
- ç) trajtimin e përshtatshëm të mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike;
- d) objektivat e grumbullimit dhe rikuperimit të mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe afatet përkatëse.

Neni 55

Mbetjet spitalore

1. Menaxhimi i mbetjeve spitalore kryhet në përputhje me parashikimet e këtij ligji dhe të legjislacionit të posaçëm në fuqi për mbetjet e rrezikshme dhe mbetjet jo të rrezikshme.
2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit dhe të ministrit përgjegjës për shëndetësinë, miraton kërkesat, procedurat dhe standardet për menaxhimin e mbetjeve spitalore.

Neni 56

Mbetjet e nënprodukteve shtazore

Menaxhimi i mbetjeve të nënprodukteve shtazore kryhet në përputhje me parimet e këtij ligji dhe me kushtet, kriteret, procedurat dhe standardet e parashikuara nga legjislacioni i posaçëm.

Neni 57

Mbetjet nga ndërtimi

1. Menaxhimi i mbetjeve nga ndërtimi dhe shembja kryhet nga bashkitë dhe AKEM si administrator i infrastrukturës fundore të mbetjeve, në përputhje me parimet e këtij ligji dhe me parashikimet e legjislacionit të posaçëm që rregullon ndërtimin dhe shembjen dhe kur është rasti me parashikimet për menaxhimin e mbetjeve të rrezikshme.
2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit dhe të ministrit përgjegjës për infrastrukturën, miraton kërkesat, procedurat dhe standardet për menaxhimin e mbetjeve nga ndërtimi dhe shembja.

Neni 58

Mbetjet e industrisë së dioksidit të titanit

1. Menaxhimi i mbetjeve nga industria e dioksidit të titanit kryhet në përputhje me parimet e këtij ligji dhe me parashikimet e legjislacionit të posaçëm, përfshirë kur është rasti me parashikimet për menaxhimin e mbetjeve të rrezikshme.
2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit dhe ministrit përgjegjës për veprimtarinë minerare, miraton kërkesat, procedurat dhe standardet për menaxhimin e mbetjeve të industrisë së dioksidit të titanit dhe të mbetjeve të tjera industriale që nuk trajtohen me legjislacion të posaçëm.

Mbetjet nga anijet dhe nga ngarkesat

1. Menaxhimi i mbetjeve nga anijet dhe nga ngarkesat e anijeve bëhet me qëllim mbrojtjen e mjedisit ujor nga ndikimet negative të shkarkimit të mbetjeve nga anijet e ankoruara në portet e territorit të Republikës së Shqipërisë.

2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit dhe të ministrit përgjegjës për transportin, në përputhje me këtë ligj dhe me legjislacionin e posaçëm, miraton kërkesat, procedurat dhe standardet për parandalimin e shkarkimit në det të mbetjeve të krijuara nga anijet dhe nga tepricat e ngarkesave. Këto kërkesa përfshijnë edhe parashikime për përmirësimin e infrastrukturës portuale për grumbullimin e këtyre mbetjeve.

Mbetjet nga gomat e përdorura

1. Gomat e përdorura që nuk ritregtohen, riciklohen nëpërmjet grirjes së tyre dhe përdorimit të granulave si lëndë e parë për industrinë e prodhimit të gomave, ose përdoren si lëndë djegëse shtesë për veprimtari të caktuara industriale.

2. Ndalohej në çdo rast djegia e mbetjeve të gomave në mjedise të hapura.

3. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit përcakton, rregullat, kriteret, procedurat dhe standardet për menaxhimin e mbetjeve nga gomat e përdorura.

Rrymat të tjera mbetjesh

1. Rrymat e mbetjeve të parashikuara në këtë ligj nuk janë shteruese. Në çdo rast rrymat e mbetjeve menaxhohen në përputhje me parimet e parashikuara në këtë ligj, dhe me parashikimet e legjislacionit të posaçëm.

2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, dhe sipas rastit të ministrit përgjegjës të sektorit përkatës, miraton kërkesa, procedurat dhe standardet për menaxhimin e rrymave të tjera të mbetjeve, që nuk janë të përmendura në këtë ligj.

KREU V

STRATEGJI, PLANE DHE PROGRAME

Strategjia Kombëtare dhe Plani i Veprimit për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve

1. Ministria harton Strategjinë Kombëtare dhe Planin e Veprimit për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve, në vijim Strategjia Kombëtare, e cila parashikon të paktën:

a) analizën e situatës aktuale të menaxhimit të integruar të mbetjeve në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë;

b) organizimin dhe funksionimin e zonave ekzistuese të menaxhimit të mbetjeve, çdo planifikim në lidhje me ndryshimet e tyre si dhe përshkrimin e rrjetit të integruar të menaxhimit të mbetjeve në territorin e çdo zone të menaxhimit të mbetjeve;

c) masat që duhen marrë për të përmirësuar përgatitjen për ripërdorim, riciklimin, rikuperimin dhe asgjësimin e mbetjeve pa ndikuar mbi mjedisin;

ç) objektivat specifike në të gjitha fushat e menaxhimit të integruar të mbetjeve si dhe masat specifike, aktivitetet, planin e veprimit dhe afatet për përmbushjen e objektivave, në zbatim të kërkesave të këtij ligji, të legjislacionit të posaçëm dhe akteve nënligjore përkatëse.

2. Shtojca 4 e këtij ligji, përmban elementet specifike detyruese që përfshihen në Strategjinë Kombëtare dhe elementet jo detyruese që përfshihen sipas rastit.

3. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton Strategjinë Kombëtare.

4. Strategjia Kombëtare rishikohet dhe, në rast se është e nevojshme, përditësohet çdo pesë vjet.

Neni 63

Plani Kombëtar Sektorial i Menaxhimit të Mbetjeve

1. Plani Kombëtar Sektorial i Menaxhimit të Mbetjeve përcakton:

- a) territorin e Zonave të Menaxhimit të Mbetjeve sipas nenit 25 të këtij ligji;
- b) analizën sektoriale dhe territoriale, vizionin dhe objektivat strategjike të zhvillimit;
- c) planin e zhvillimit të sektorit, i cili përmban propozimet me përcaktime territoriale dhe planin e veprimeve;
- ç) materialin hartografik shoqërues të zonave të menaxhimit të mbetjeve.

2. Në përfundim të procesit të hartimit të Planit Kombëtar Sektorial, ministria përgjegjëse për menaxhimin e mbetjeve, depoziton Planin Kombëtar Sektorial për miratim pranë Këshillit Kombëtar të Territorit.

3. Dy vjet përpara përfundimit të Planit Kombëtar Sektorial në fuqi, ministria i propozon Këshillit të Ministrave ngritjen e Grupit Ndërinstitucional të Përkohshëm për hartimin dhe koordinimin e punës për hartimin e Planit Kombëtar Sektorial.

4. Grupi ndërinstitucional i punës përfshin përfaqësues të institucioneve qendrore, vendore, akademike dhe ekspertë të fushës.

5. Grupi ndërinstitucional i punës drejtohet nga Ministri.

Neni 64

Planet zonale të menaxhimit të integruar të mbetjeve

1. Çdo strukturë administruese e zonave të menaxhimit të mbetjeve dhe AKEM harton dhe miraton planin zonal të menaxhimit të integruar të mbetjeve për territorin e zonës së mbetjeve, në përputhje me Planin Kombëtar Sektorial, me kërkesat e këtij ligji dhe elementët e përcaktuar në Shtojcën 7 të këtij ligji.

2. Planet zonale të menaxhimit të integruar të mbetjeve rishikohen dhe përditësohen të paktën çdo pesë vjet.
3. Struktura administruese e zonës së menaxhimit të mbetjeve raporton çdo vit pranë AKEM, mbi zbatimin e masave të planit zonal për menaxhimin e integruar të mbetjeve.

Neni 65

Planet vendore të menaxhimit të integruar të mbetjeve

1. Çdo bashki harton planin e menaxhimit të integruar të mbetjeve për territorin që ka nën juridiksion, në përputhje me Strategjinë Kombëtare dhe planin zonal të menaxhimit të integruar të mbetjeve dhe me kërkesat e këtij ligji.
2. Çdo bashki harton planin për menaxhimin e rrymave specifike të mbetjeve, që krijohen në territorin e vet, përfshirë letrën dhe kartonin, ambalazhet prej qelqi, metalin e plastikën, dhe mbetjet bio ose masën e gjelbër nga parqet a kopshtet e shtëpive. Në këtë plan parashikohen, sipas rastit, masa më shtrënguese sesa masat e përcaktuara në Strategjinë Kombëtare.
3. Planet vendore të menaxhimit të integruar të mbetjeve miratohen nga Këshilli Bashkiak, pas miratimit teknik nga AKEM dhe përditësohen të paktën çdo pesë vjet.

Neni 66

Programi Kombëtar për Parandalimin e Krijimit të Mbetjeve

1. Programi Kombëtar për Parandalimin e Krijimit të Mbetjeve përcakton politikat kombëtare për parandalimin e mbetjeve në territorin e Republikës së Shqipërisë me qëllim garantimin që rritja ekonomike të mos shoqërohet me ndikime negative në mjedis nga mbetjet e krijuara.
2. Programi Kombëtar për Parandalimin e Krijimit të Mbetjeve përmban objektivat e parandalimit të mbetjeve dhe masat për realizimin e tyre sipas Shtojcës 5 të këtij ligji.
3. Ministria harton Programin Kombëtar për Parandalimin e Krijimit të Mbetjeve, në bashkëpunim me ministritë e linjës dhe bashkitë, në përputhje me objektivat dhe parimet e mbrojtjes së mjedisit.
4. Programi Kombëtar i Parandalimit të Mbetjeve është pjesë përbërëse e Strategjisë Kombëtare dhe Planit të Veprimit për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve, si shtojcë e saj, dhe miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit.

KREU VI

LEJET E MJEDISIT DHE LICENCIMI

Neni 67

Lejet e mjedisit për operacionet e menaxhimit të integruar të mbetjeve

1. Personat fizikë a juridikë, që synojnë të kryejnë operacione për menaxhimin e integruar të mbetjeve, pajisen me leje mjedisi në përputhje me ligjin nr. 10 448, datë 14.7.2011 “Për lejet e mjedisit”.
2. Kërkesa për lejen e mjedisit përmban të paktën informacionet e mëposhtme:
 - a) adresën e biznesit, adresën e zyrave qendrore dhe numrin e identifikimit të personit të tatueshëm (NIPT);
 - b) vendndodhjen e impiantit të trajtimit të mbetjeve;
 - c) llojin, kodin, sasinë dhe origjinën e mbetjeve që do të trajtohen;
 - ç) operacionet e trajtimit të mbetjeve për të cilat kërkohet leja e mjedisit dhe kodet përkatëse;
 - d) metodat dhe teknologjinë që përdoren;
 - dh) impiantet dhe instalimet që përdoren, si dhe kapacitetet e tyre;
 - e) masat e sigurisë dhe masat parandaluese.
3. Lejet e mjedisit që lëshohen për kryerjen e operacioneve të parashikuara në këtë ligj, përveç kërkesave të ligjit nr. 10 448, datë 14.7.2011 “Për lejet e mjedisit” dhe akteve nënligjore të miratuara në bazë të këtij ligji, përfshijnë edhe elementet e mëposhtme:
 - a) vendndodhjen e impiantit të trajtimit të mbetjeve;
 - b) llojin, kodin, sasinë dhe origjinën e mbetjeve që do të trajtohen;
 - c) operacionet e trajtimit të mbetjeve;
 - ç) për çdo lloj operacioni që përfshihet në leje, kërkesat teknike dhe kërkesat që lidhen me vendndodhjen në fjalë;
 - d) metodat dhe teknologjinë që përdoren;
 - dh) masat e sigurisë dhe masat parandaluese;
 - e) metodologjinë e veprimtarisë që përdoret për çdo operacion;
 - ë) operacionet e nevojshme të monitorimit dhe të kontrollit;
 - f) dispozitat për mbylljen dhe kujdesin e mëtejshëm, sipas rastit.
4. Leja e mjedisit për incinerimin ose bashkincinerimin e mbetjeve, që shoqërohet me rikuperim energjie, përmban kushtin që rikuperimi i energjisë të kryhet me efikasitet të lartë të energjisë.
5. Kushtet e lejes së mjedisit duhet të garantojnë që metodologjia e trajtimit të mbetjeve nuk është e papranueshme nga pikëpamja e mbrojtjes së mjedisit dhe se kjo metodologji nuk çënon parimet e nenit 5 të këtij ligji.

Neni 68

Licencimi i veprimtarive për menaxhimin e integruar të mbetjeve

1. Licencat për ushtrimin e veprimtarive në fushën e menaxhimit të integruar të mbetjeve të parashikuara në këtë ligj, jepen në zbatim të parashikimeve të legjislacionit në fuqi për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë.
2. Grumbullimi, transportimi, ruajtja, riciklimi, përpunimi, asgjësimi, tregtimi apo ndërmjetësimi për mbetjet kryhen nga persona që disponojnë licencën për shërbime ekspertize dhe / ose profesionale lidhur me ndikimin në mjedis, me kodin III.2.B.
3. Licenca për veprimtaritë e parashikuara në pikën 2 të këtij neni, lëshohet në përputhje me kriteret dhe procedurat e përcaktuara në aktet nënligjore nga “Qendra Kombëtare e Biznesit”, pas miratimit të saj nga Ministri.

KREU VII

INSPEKTIMI, KËRKESA PËR MBAJTJEN E TË DHËNAVE DHE RAPORTIMET

Neni 69

Inspektimi

1. Subjektet të cilët kryejnë operacione të trajtimit të mbetjeve, përfshirë subjektet që grumbullojnë apo transportojnë mbetjet si veprimtari profesionale, agentët apo tregtarët e mbetjeve si dhe subjektet që krijojnë mbetje, janë subjekt i inspektimeve periodike nga autoritetet kompetente.
2. Inspektimi i subjekteve të pikës 1 përfshijnë inspektimin e origjinës, llojit, sasisë së mbetjeve dhe të operacioneve që janë kryer për menaxhimin e integruar të mbetjeve nga këto subjekte.
3. Inspektimi kryhet nga struktura përgjegjëse inspektuese në fushën e mjedisit, në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe të ligjit të posaçëm që rregullon inspektimin në Republikën e Shqipërisë.
4. Inspektimi për rrymat e ndryshme të mbetjeve kryhet nga struktura përgjegjëse inspektuese në fushën e mjedisit si dhe nga çdo strukturë përgjegjëse për inspektimin sipas fushave respektive të përgjegjësisë, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, ligjeve të posaçme dhe ligjit për inspektimin në Republikën e Shqipërisë.
5. Përveç kompetencave të parashikuara në ligjin e posaçëm që rregullon inspektimin në Republikën e Shqipërisë, struktura përgjegjëse inspektuese në fushën e mjedisit kryen edhe këto funksione:
 - a) Verifikon zbatimin e kushteve të lejes së mjedisit;
 - b) Verifikon nëse operacionet e menaxhimit të integruar të mbetjeve kryhen në përputhje me licencat, lejet dhe autorizimet e lëshuara për çdo operacion të menaxhimit të integruar të mbetjeve dhe me normat teknike minimale të parashikuara në nenin 46 të këtij ligji.

6. Këshilli i Ministrave, me propozim të Ministrit miraton rregullat për zbatimin e këtij neni.

Neni 70

Kërkesa për mbajtjen e të dhënave

1. Çdo person, që kryen trajtimin e mbetjeve si veprimtari profesionale, përfshirë krijuesit e mbetjeve të rrezikshme, subjektet që grumbullojnë ose transportojnë mbetje të rrezikshme, ose veprojnë si tregtarë dhe agjentë të mbetjeve të rrezikshme ruajnë në mënyrë kronologjike:

a) të dhëna mbi sasinë, llojin dhe origjinën e mbetjeve, si dhe sasinë e produkteve dhe materialeve që rezultojnë nga përgatitja për ripërdorim, riciklimi ose operacione të tjera të rikuperimit;

b) sipas rastit, destinacionin, shpeshtësinë e grumbullimit, mënyrën e transportit dhe metodën e trajtimit të parashikuar sipas llojit të mbetjeve.

2. Çdo person i cili pajiset me leje mjedisi, licencë ose autorizim sipas legjislacioni në fuqi, ka detyrimin për mbajtjen, përditësimin dhe raportimin e të dhënave për mbetjet, të parashikuara në kushtet e lejes së mjedisit dhe/ose të autorizimit përkatës.

3. Personat e parashikuar në pikën 1 të këtij neni i ruajnë të dhënat për mbetjet e rrezikshme për të paktën 3 vjet dhe të dhënat për mbetjet jo të rrezikshme për të paktën 2 vite.

4. AKM krijon regjistrin elektronik për të mbajtur të dhënat e mbetjeve sipas pikës 1 të këtij neni, për të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë. Personat e parashikuar në paragrafin 2 më sipër raportojnë çdo 6 muaj të dhënat e mbetjeve në regjistrin elektronik.

5. Personat e parashikuar në pikën 1 të këtij neni, vënë në dispozicion të Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, strukturës përgjegjëse inspektuese në fushën e mjedisit ose zotëruesit të mëparshëm të mbetjes, çdo 6 muaj, dokumentacionin që vërteton se operacionet e menaxhimit të mbetjeve janë kryer.

6. Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit, miraton kriteret minimale për operimin e regjistrit elektronik, referuar në pikën 4 të këtij neni.

Neni 71

Të dhënat dhe raportimet

1. Agjencia Kombëtare e Mjedisit mban dhe përditëson të dhënat e raportuara për krijimin, trajtimin, ripërdorimin, riciklimin, rikuperimin dhe asgjësimin e mbetjeve nga personat fizikë dhe juridikë që pajisen me leje apo licencë për ushtrimin e veprimtarisë.

2. AKEM mban dhe përditëson të dhënat për sasinë e mbetjeve bashkiake të krijuara brenda territorit të bashkive dhe ja përcjell ato AKM-së çdo vit.

3. Të gjitha bizneset që operojnë në territorin e bashkisë dhe krijojnë, përpunojnë, grumbullojnë apo trajtojnë mbetje, raportojnë çdo vit në bashki, sipas rrymave specifike të mbetjeve dhe në bazë të legjislacionit përkatës për këto rryma mbetjesh.

4. AKM harton brenda muajit mars të çdo viti raportin vjetor për vitin paraardhës, me të dhënat për mbetjet në të gjithë territorin e vendit dhe e publikon në faqen zyrtare të Agjencisë dhe i vihet në dispozicion publikut.

5. AKM dhe AKEM përpunojnë të dhënat në përputhje me parashikimet e ligjit nr. 9887, datë 10.03.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”.

KREU VIII

LËVIZJA NDËRKUFITARE E MBETJEVE

Neni 72

Importi i mbetjeve

1. Ndalohet në të gjitha rastet importi i mbetjeve të rrezikshme dhe jo të rrezikshme në Republikën e Shqipërisë.

2. Ndalohet në të gjitha rastet kalimi tranzit ndërkufitar i mbetjeve të rrezikshme në Republikën e Shqipërisë.

Neni 73

Kalimi tranzit i mbetjeve jo të rrezikshme

1. Vetëm mbetjet jo të rrezikshme apo mbetjet inerte kalojnë tranzit përmes territorit të Republikës së Shqipërisë.

2. Kalimi tranzit i mbetjeve jo të rrezikshme, lejohet vetëm me autorizim të ministrit.

3. Autorizimi për kalimin tranzit të mbetjeve jo të rrezikshme lëshohet vetëm në përputhje të plotë me këtë ligj dhe akte të tjera në fuqi. Autorizimi i kalimit tranzit të mbetjeve jo të rrezikshme është i vlefshëm për një periudhë kohe deri në një vit dhe u nënshtrohet rregullave të përgjithshme, të miratuara në përputhje me pikën 5 të këtij neni.

4. Në autorizimin për kalimin tranzit të mbetjeve përcaktohen:

a) numri i dokumentit të dorëzimit;

b) lloji dhe sasia e mbetjes për të cilën lëshohet;

c) standardet që lidhen me ambalazhimin e etiketimin e mbetjeve dhe dokumentet shoqëruese gjatë transportit të tyre;

ç) kërkesat për monitorimin dhe raportimin e transfertave të mbetjeve.

5. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat për zbatimin e këtij neni.

Neni 74

Eksporti i mbetjeve

1. Eksporti i mbetjeve të rrezikshme, jo të rrezikshme dhe inerte nga Republika e Shqipërisë kryhet vetëm në bazë të autorizimit të lëshuar nga Ministri.
2. Autorizimi për eksportin e mbetjeve të rrezikshme, jo të rrezikshme dhe inerte lëshohet vetëm në përputhje me këtë ligj dhe akte të tjera në fuqi, që rregullojnë fushën e veprimtarisë.
3. Autorizimi i eksportit të mbetjeve të rrezikshme, jo të rrezikshme dhe inerte është i vlefshëm për një periudhë kohe deri në një vit dhe u nënshtrohet rregullave të përgjithshme, të miratuara në përputhje me pikën 5 të këtij neni.
4. Në autorizimin e eksportit të mbetjeve përcaktohen:
 - a) numri i dokumentit të dorëzimit;
 - b) lloji dhe sasia e mbetjes për të cilën lëshohet;
 - c) standardet që lidhen me ambalazhimin e etiketimin e mbetjeve dhe dokumentet shoqëruese gjatë transportit të tyre;
 - ç) kërkesat për monitorimin dhe raportimin e transfertave të mbetjeve.
5. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat për eksportin e mbetjeve të rrezikshme, jo të rrezikshme dhe inerte si dhe formularin e autorizimit.

Neni 75

Autorizimet për tranzitin e mbetjeve jo të rrezikshme

1. Tranziti i mbetjeve jo të rrezikshme kryhet vetëm në bazë të autorizimit të lëshuar nga Ministri.
2. Autorizimi i tranzitit të mbetjeve jo të rrezikshme është i vlefshëm për një periudhë kohe deri në një vit dhe u nënshtrohet rregullave të përgjithshme, të miratuara në përputhje me pikën 4 të këtij neni.
3. Ministria mban të dhënat e raportuara për çdo transport të mbetjeve drejt, nga dhe përmes territorit të Republikës së Shqipërisë.
4. Këshilli i Ministrave me propozim të Ministrit përcakton rregulla për tranzitin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe formularin e autorizimit.
5. Këshilli i Ministrave me propozim të Ministrit dhe ministrit përgjegjës për financat përcakton pikat doganore përmes të cilave lejohet eksporti dhe tranziti i mbetjeve sipas parashikimeve të nenit 74 dhe këtij neni.

KREU IX

KUNDËRVAJTJET ADMINISTRATIVE

Neni 76

Ndalime

Ndalohen:

- a) hedhja, braktisja, depozitimi apo gruposja e të gjitha llojeve të mbetjeve në vende publike dhe jo publike ku nuk lejohet të hidhen, të depozitohen apo të gruposen mbetjet nga individët;
- b) hedhja, braktisja, depozitimi apo gruposja e të gjitha llojeve të mbetjeve në vende publike dhe jo publike ku nuk lejohet të hidhen apo gruposen mbetjet nga persona që kryejnë veprimtari tregtare dhe që nuk janë të pajisur me leje, licencë apo autorizim për kryerjen e kësaj veprimtarie;
- c) djegia e të gjitha llojeve të mbetjeve në kundërshtim me këtë ligj dhe pa u pajisur me licencat, lejet apo autorizimet e nevojshme;
- ç) dërgimi dhe pranimi i mbetjeve në lendfill ose në impiantin e incinerimit dhe të bashkëincinerimit të mbetjeve të grumbulluara në mënyrë të diferencuar të destinuara për përgatitje për ripërdorim dhe/ose riciklim, me përjashtim të mbetjeve të prodhuara nga trajtimi i mbetjeve të grumbulluara në mënyrë të diferencuar, nëse incinerimi është zgjidhja më e përshtatshme (e vetme) në përputhje me nenin 5 të këtij ligji.

Neni 77

Kundërvajtjet administrative

Shkeljet e mëposhtme, nëse nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe ndëshkohen si vijon:

1. Çdo person, që përzien mbetje në kundërshtim me nenin 9 pika 4 dhe nenin 41 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
2. Çdo person, që përzien mbetjet e grumbulluara në mënyrë të diferencuar në kundërshtim me nenin 12 pika 2 dhe nenin 41 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
3. Çdo person, që asgjëson mbetje në shkelje të nenit 14 të këtij ligji dhe në kundërshtim me normat teknike minimale sipas nenit 46 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
4. Çdo krijues apo zotërues mbetjesh, që sipas nenit 16 paragrafi 1 gërma (a) të këtij ligji trajton vetë mbetjet në kundërshtim me normat teknike minimale sipas nenin 46 të këtij

ligji dënohet me gjobë në vlerën nga 1 500 000 (një milion e pesëqind mijë) deri në 3 000 000 (tre milion) lekë.

5. Çdo krijues apo zotërues mbetjesh, që dorëzon apo transferon mbetjet te një person tjetër që nuk është i autorizuar të marrë dhe të trajtojë ato mbetje, në kundërshtim me nenin 16 të këtij ligji, dënohet me gjobë, në vlerën nga 1 500 000 (një milion e pesëqind mijë) deri në 3 000 000 (tre milion) lekë.
6. Çdo person i licencuar, që grumbullon apo transporton mbetje dhe nuk e dërgon atë në një impiant trajtimi të përshtatshëm, në kundërshtim me nenin 19 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
7. Çdo krijues apo zotërues mbetjesh, që grumbullon mbetjet në kundërshtim me parashikimet e nenit 31 pika 4 të këtij ligji dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
8. Ruajtja paraprake e mbetjeve para grumbullimit e kryer në kundërshtim me parashikimet e nenit 32 të këtij ligji dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
9. Çdo person që ushtron veprimtarinë e stacionit të transferimit në kundërshtim me nenin 33 pika 4 të këtij ligji dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
10. Çdo person i licencuar, që transferon mbetje jo të rrezikshme apo që merr mbetje jo të rrezikshme pa patur një dokument të vlefshëm transferimi mbetjesh që plotëson të gjitha kërkesat e parashikuara në nenin 39 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
11. Çdo person i licencuar, që transferon mbetje jo të rrezikshme apo që merr mbetje jo të rrezikshme, që nuk është në përputhje me dokumentin e transferimit të mbetjes, në kundërshtim me nenin 39 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
12. Çdo person që angazhohet në transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe që nuk ruan dokumentet, në përputhje me nenin 39 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 000 000 (një milion) deri në 2 000 000 (dy milion) lekë.
13. Çdo person, që angazhohet në transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe që nuk ua vë dokumentet në dispozicion autoriteteve përkatëse, në përputhje me nenin 39 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 000 000 (një milion) deri në 2 000 000 (dy milion) lekë.
14. Çdo person, që angazhohet në transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe që nuk dërgon informacion në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit, në përputhje me nenin 39 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 000 000 (një milion) deri në 2 000 000 (dy milion) lekë.

15. Moszbatimi i detyrimeve të bashkive përcaktuara në nenin 24 të këtij ligji, ngarkon me përgjegjësi drejtuesit e këtyre njësive, të cilët dënohen me gjobë në vlerën nga 1 000 000 (një milion) deri në 2 000 000 (dy milion) lekë.
16. Moszbatimi pa arsye të ligjshme, i detyrimit të bashkive për nënshkrimin e marrëveshjes së bashkëpunimit ndërvendor të përcaktuar në nenin 26 të këtij ligji ngarkon me përgjegjësi drejtuesit e bashkive të cilët dënohen me gjobë në vlerën nga 1 000 000 (një milion) deri në 2 000 000 (dy milion) lekë.
17. Çdo person, që krijon, grumbullon, transporton, magazinon apo trajton mbetje të rrezikshme në kundërshtim me nenin 40 dhe 46 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
18. Çdo person i licencuar, që transporton mbetje të rrezikshme me automjete, që nuk janë në përputhje me nenin 44 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
19. Çdo person, që grumbullon, transporton apo magazinon mbetje të rrezikshme që nuk janë ambalazhuar apo etiketuar, në përputhje me nenin 42 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
20. Çdo person, që dorëzon mbetje të rrezikshme apo që merr në dorëzim mbetje të rrezikshme pa një dokument të vlefshëm dorëzimi, në kundërshtim me nenin 45 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
21. Çdo person, që dorëzon mbetje të rrezikshme apo që merr në dorëzim mbetje të rrezikshme, që nuk është në përputhje me dokumentin e dorëzimit, në kundërshtim me nenin 45 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion).
22. Çdo person, që angazhohet në dorëzimin e mbetjeve të rrezikshme dhe që nuk ruan dokumentacionin, në përputhje me nenin 45 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
23. Çdo person, që angazhohet në dorëzimin e mbetjeve të rrezikshme dhe që nuk ia vë dokumentacionin në dispozicion autoriteteve përkatëse, në përputhje me nenin 45 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
24. Çdo person, që angazhohet në dorëzimin e mbetjeve të rrezikshme dhe që nuk dërgon informacion në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit, në përputhje me nenin 45 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.

25. Çdo person, që trajton vajra të përdorura pa leje mjedisi, në kundërshtim me nenin 47 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion).
26. Çdo person, që trajton vajra të përdorura në kundërshtim me parashikimet e lejes së mjedisit, të përcaktuar në nenin 47 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
27. Çdo person, që hedh në treg ambalazhe që janë në kundërshtim me parashikimet e nenit 49, të këtij ligji, dënohet me gjobë, në vlerën nga 1 500 000 (një milion e pesëqind mijë) deri në 2 000 000 (dy milion) lekë.
28. Çdo person, që angazhohet në menaxhimin e mbetjeve të ambalazheve që ndalohet të hidhen në treg sipas nenit 49 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 500 000 (një milion e pesëqind mijë) deri në 2 000 000 (dy milion) lekë.
29. Çdo person që hedh në treg, prodhon ose importon në territorin e Republikës së Shqipërisë qese plastike mbajtëse të lehta, si dhe qese plastike mbajtëse të oxo-degradueshme, sipas përcaktimit të pikës 1 të nenit 49 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën 3 000 000 (tre milion) lekë dhe sekuestrimin e qeseve plastike të ndaluara. Për çdo herë që përsëritet shkelja, masa e gjobës rritet me 1 000 000 (një milion) lekë. Pas shkeljes së dytë përveç gjobës, shkelësi dënohet edhe me revokimin e lejes/licencës së ushtrimit të veprimtarisë profesionale.
30. Çdo person, që asgjëson ose menaxhon ndotës organikë të qëndrueshëm në kundërshtim me nenin 51 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 1 000 000 (dhjetë milion) lekë.
31. Çdo person, që hedh në treg bateri në kundërshtim me nenin 52 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 1 000 000 (dhjetë milion) lekë.
32. Çdo person, që grumbullon, trajton, riciklon apo asgjëson mbetje baterish në kundërshtim me nenin 52 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
33. Çdo person, që grumbullon, trajton, riciklon dhe rikuperon automjete në fund të jetës dhe pjesët përbërëse të tyre në kundërshtim me nenin 53 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
34. Çdo person, që hedh në treg pajisje elektrike dhe elektronike në kundërshtim me nenin 54 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 6 000 000 (gjashtë milion) lekë.
35. Çdo person, që grumbullon, asgjëson, transporton dhe trajton mbetjet e pajisjeve elektrike dhe elektronike në kundërshtim me nenin 54 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 6 000 000 (gjashtë milion) lekë.

36. Çdo person, që trajton mbetjet spitalore në kundërshtim me nenin 55 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 6 000 000 (gjashtë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
37. Çdo person, që eleminon ose/përdor nënproduktet me origjinë shtazore në kundërshtim me nenin 56 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 5 000 000 (pesë milion) lekë.
38. Çdo person, që angazhohet në menaxhimin e mbetjeve nga ndërtimi në kundërshtim me nenin 57 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
39. Çdo person, që angazhohet në menaxhimin e mbetjeve nga industria e dioksidit të titanit në kundërshtim me nenin 58 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
40. Çdo person, që angazhohet në menaxhimin e mbetjeve nga anijet dhe nga ngarkesat e anijeve në kundërshtim me nenin 59 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
41. Çdo person që riciklon gomat e përdorura në kundërshtim me nenin 60 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
42. Çdo person që djeg mbetjet e gomave në kundërshtim me nenin 60 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
43. Çdo person që operon një lëndfill dhe që asgjëson në lëndfill mbetje që nuk lejohet të trajtohen në atë kategori lëndfilli, të përcaktuar sipas nenit 34 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 2 000 000 (dy milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
44. Çdo person që operon një lëndfill dhe, që asgjëson në lëndfill mbetje që nuk është trajtuar, në kundërshtim me nenin 34 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 300 000 (një milion e treqind mijë) deri në 1 950 000 (një milion e nëntëqind e pesëdhjetë mijë) lekë.
45. Çdo person që operon një lëndfill dhe që pranon mbetje në një lëndfill që nuk plotëson kriteret e pranimin në lëndfill, në kundërshtim me nenin 34 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 300 000 (një milion e treqind mijë) deri në 1 950 000 (një milion e nëntëqind e pesëdhjetë mijë) lekë.
46. Çdo person që operon një lëndfill dhe që pranon mbetje të përjashtuara apo që asgjëson në lëndfill mbetje të përjashtuara, në kundërshtim me nenin 35 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 2 000 000 (dy milion) deri në 3 000 000 (tre milion) lekë.

47. Çdo person, që operon një lëndfill në mospërputhje me lejen e mjedisit apo në mospërputhje me nenin 34 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
48. Çdo person, që operon një lëndfill pa një garanci financiare, në kundërshtim me nenin 36 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 500 000 (një milion e pesëqind mijë) deri në 2 000 000 (dy milion) lekë.
49. Çdo person, që hollon ose përzien mbetje me qëllim plotësimin e kriterëve të pranimi të tyre në lëndfill në kundërshtim me nenin 35 pika 4 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
50. Çdo person që operaon një incinerator dhe që incineron mbetje në kundërshtim me lejen e mjedisit apo në kundërshtim me nenin 37 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
51. Çdo person që operon një incinerator dhe pranon për incinerim mbetjet e grumbulluara në mënyrë të diferencuar në kundërshtim me nenin 37 paragrafi 2 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.
52. Çdo person që importon mbetje në Republikën e Shqipërisë, në shkelje të nenit 72 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 10 000 000 (dhjetë milion) lekë deri në 20 000 000 (njëzet milion) lekë.
53. Çdo person, që tranziton mbetje të rrezikshme përmes territorit të Republikës së Shqipërisë, në shkelje të nenit 72 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 10 000 000 (dhjetë milion) deri në 20 000 000 (njëzet milion) lekë.
54. Çdo person, që tranziton mbetje jo të rrezikshme përmes territorit të Republikës së Shqipërisë pa autorizim apo në kundërshtim me autorizimin, në shkelje të nenit 73 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
55. Çdo person, që eksporton mbetje jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë pa autorizim apo në kundërshtim me autorizimin, në shkelje të nenit 74 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 10 000 000 (dhjetë milion) deri në 20 000 000 (njëzet milion) lekë.
56. Çdo person, që kryen trajtimin e mbetjeve si veprimtari profesionale pa u pajisur me leje mjedisi, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
57. Çdo person, që kryen veprimtari për trajtimin e mbetjeve në kundërshtim me lejen e mjedisit, dënohet me gjobë në vlerën nga 5 000 000 (pesë milion) deri në 10 000 000 (dhjetë milion) lekë.
58. Çdo person që kryen trajtimin e mbetjeve si veprimtari profesionale dhe që nuk ruan dokumentet apo nuk ia vë ato në dispozicion autoriteteve përkatëse, në shkelje të nenit

70 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 000 000 (një milion) deri në 2 000 000 (dy milion) lekë.

59. Çdo person, që transporton mbetje pa licencë apo në kundërshtim me licencën, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 5 000 000 (pesë milion) lekë.

60. Çdo person, që ushtron veprimtarinë e grumbullimit, transportimit, ruajtjes, riciklimit, përpunimit, asgjësimit, tregëtimit apo ndërmjetësimit të mbetjeve pa licencë apo në kundërshtim me licencën, në shkelje të nenit 68 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 5 000 000 (pesë milion) lekë.

61. Çdo operator i një venddepozitimi/lendfilli ekzistues, që nuk plotëson kërkesat e nenit 80 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 300 000 (një milion e treqind mijë) deri në 1 950 000 (një milion e nëntëqind e pesëdhjetë mijë) lekë.

62. Çdo individ që hedh, braktis, depoziton apo gropos çfarëdo lloj mbetjeje në vende publike dhe jo publike ku nuk lejohet të hidhen apo groposen mbetjet në kundërshtim me ndalimin e parashikuar në nenin 77 (a) të këtij ligji dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.

63. Çdo person juridik që hedh, braktis, depoziton apo gropos çfarëdo lloj mbetjeje në vende publike dhe jo publike ku nuk lejohet të hidhen apo groposen mbetjet në kundërshtim me ndalimin e parashikuar në nenin 77 (b) të këtij ligji dënohet me gjobë në vlerën nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.

64. Djegia e mbetjeve, në kundërshtim me nenin 76 të këtij ligji, dënohet me gjobë:

a) për shkeljet e kryera nga personi juridik vlera e gjobës është nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë;

b) për shkeljet e kryera nga personi fizik vlera e gjobës është nga 3 000 000 (tre milion) deri në 4 000 000 (katër milion) lekë.

Neni 78

Masa administrative

1. Autoritetet, në rastet e shkeljes së lejes së mjedisit, marrin masat e parashikuara në ligjin nr. 10 448, datë 14.7.2011 “Për lejet e mjedisit”.

2. Kur shkelja e këtij ligji ka të bëjë me përdorimin e një automjeti, ky i fundit konfiskohet nga autoritetet përkatëse, në përputhje me dispozitat e legjislacionit në fuqi për kundërvajtjet administrative.

3. Licenca e transportit të mbetjeve, e tregtarit dhe agentit të mbetjeve revokohet nga Ministri, me propozimin e inspektorit, kur shkelen kushtet dhe rregullat e përcaktuara në lejen përkatëse

të mjedisit për ushtrimin e veprimtarisë dhe, për këtë, ministri njofton Qendrën Kombëtare të Biznesit.

4. Inspektori, sipas nevojave të rastit, merr masa urgjente në përputhje me ligjin për inspektimin.

Neni 79

Ankimi dhe ekzekutimi

1. Ndaj vendimit të inspektorit mund të bëhet ankim sipas ligjit për inspektimin.

2. Ndaj vendimeve të organeve të tjera, të marra në zbatim të këtij ligji, bëhet ankim sipas Kodit të procedurave administrative dhe legjislacionit në fuqi.

3. Gjoha e vendosur në zbatim të nenit 77 të këtij ligji përbën titull ekzekutiv pas shterimit të ankimit administrativ, sipas përcaktimeve në Kodin e Procedurave Administrative. Gjoha paguhet brenda 10 ditëve kalendarike nga data kur është njoftuar kundërvajtësi për vendimin e dënimit me gjobë që përbën titull ekzekutiv. Në rast mosekzekutimi vullnetar, për ekzekutimin e saj ngarkohet zyra e përmbarimit, sipas rregullave të parashikuara në Kodin e Procedurave Civile dhe në ligjin për kundërvajtjet administrative.

4. Të ardhurat e grumbulluara nga gjobat dhe interesat derdhen në buxhetin e shtetit.

KREU X

DISPOZITA RREGULLUESE

Neni 80

Venddepozitimet/lendfillet ekzistuese

Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat që parashikojnë dispozitat kalimtare për venddepozitimet/lendfillet ekzistuese, që janë në funksionim në datën kur ky ligj hyn në fuqi.

KREU XI

DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 81

Dispozitat kalimtare

Agjencia Kombëtare e Ekonomisë së Mbetjeve, brenda një 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, transformohet në Shoqëri Aksionare (Sh.A.).

2. Infrastruktura fundore e trajtimit të mbetjeve në pronësi shtetërore, brenda 1(një) viti nga data e hyrjes në fuqi e këtij ligji, transferohen në administrim të Agjencisë Kombëtare të Ekonomisë së Mbetjeve.

Neni 82

Aktet nënligjore

Këshilli i Ministrave, brenda 2 vjetëve nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji, nxjerr aktet nënligjore, në zbatim të neneve 6 pika 2, 7 pika 2, 8 pika 2, 9 pika 3, 10 pika 3, 12 pika 4, 11 pika 3, 13 pika 2, 22 pika 3, 27 pika 6, 29 pika 3, 34 pikat 1, 7 e 9, 35 pika 3, 36 pika 4, 37 pika 1, 38 pika 3, 39 pika 7, 40 pika 2, 42 pika 2, 44 pika 3, 45 pika 7, 46 pika 1, 47 pika 5, 48 pika 5, 49 pikat 1 e 2, 50 pikat 1 e 2, 51 pikat 1 e 2, neneve 52, 53, 54, neni 55 pika 2, 57 pika 2, 58 pika 2, 59 pika 2, 60 pika 3, 61 pika 2, 62 pika 3, 69 pika 5, 70 pika 7, 73 pika 5, 74 pika 5, 75 pikat 6 e 7 dhe nenit 80.

Neni 83

Vazhdimi i efekteve të disa akteve nënligjore

Aktet nënligjore të mëposhtme, të miratuara përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe për aq sa nuk bien ndesh me të, mbeten në fuqi dhe do të zbatohen deri në miratimin e akteve të reja nënligjore në zbatim të këtij ligji:

- a) vendimi nr. 402, datë 30.06.2021 i Këshillit të Ministrave “Për miratimin e Katalogut të Mbetjeve”;
- b) vendimi nr. 418, datë 27.05.2020 i Këshillit të Ministrave “Për miratimin e dokumentit të politikave strategjike dhe të planit kombëtar për menaxhimin e integruar të mbetjeve, 2020–2035”;
- c) vendimi nr. 641, datë 01.10.2024 i Këshillit të Ministrave “Për miratimin e rregullave për eksportin e mbetjeve dhe kalimin tranzit të mbetjeve jo të rrezikshme e të mbetjeve inerte” i ndryshuar;
- ç) vendimi nr. 229, datë 23.04.2014 i Këshillit të Ministrave “Për miratimin e rregullave për transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe informacionit që të përfshihet në dokumentin e transferimit” i ndryshuar;

d) vendimi nr. 371, datë 11.06.2014 i Këshillit të Ministrave “Për miratimin e rregullave për dorëzimin e mbetjeve të rrezikshme dhe të dokumentit të dorëzimit të tyre” i ndryshuar;

dh) vendimi nr. 798, datë 29.9.2010 i Këshillit të Ministrave “Për miratimin e rregullores “Për administrimin e mbetjeve spitalore”.

Neni 84

Shfuqizimet

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, ligji nr. 10 463, datë 22.09.2011 “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”, Ligji nr. 8094, datë 21.3.1996 “Për largimin publik të mbeturinave” si dhe çdo akt tjetër nënligjor, që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 85

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYETARE

ELISA SPIROPALI

SHTOJCA 1

OPERACIONET E ASGJËSIMIT²

- D1 Depozitimi nën dhe ose mbi dhe (p.sh. në lëndfill etj.).
- D2 Trajtimi në tokë (p.sh. biodegradimi i shkarkimeve të lëngshme ose llumrave në tokë etj.).
- D3 Injektimi në thellësi (p.sh. injektimi i shkarkimeve me pompim në puse, kripore apo në vende që nga vetë natyra e tyre janë të përshtatshme për depozitim mbetjesh etj.).
- D4 Mbulimi sipërfaqësor, përfshirë vendosjen e mbetjeve të lëngshme ose llumrave në gropa, pellgje ujore apo laguna etj.
- D5 Lëndfillet me projekte inxhinierike të posaçme (p.sh. vendosja në qeliza të veçanta, të renditura njëra pas tjetrës, të cilat mbulohen dhe izolojnë nga njëra- tjetra dhe nga mjedisi etj.).
- D6 Shkarkimi në një trup ujqor, me përjashtim të deteve/oqeanëve.
- D7 Shkarkimi në dete/oqeanë, përfshirë futjen/depozitimin në shtratin e detit.
- D8 Trajtimi biologjik që nuk specifikohet në ndonjë pjesë tjetër të kësaj Shtojce, që rezulton me përbërje ose përzierje përfundimtare, të cilat shkarkohen me anë të cilitdo nga operacionet e renditura nga D 1 deri në D 12.
- D9 Trajtimi fiziko-kimike që nuk specifikohet në ndonjë pjesë tjetër të kësaj Shtojce, që rezulton me përbërje ose përzierje përfundimtare, të cilat shkarkohen me anë të cilitdo nga operacionet e renditura nga D 1 deri në D 12 (p.sh. avullimi, tharja, kalcifikimi etj.).
- D10 Incinerimi mbi tokë.
- D11 Incinerimi në det.
- D12 Ruajtja/magazinimi i përhershëm (p.sh. vendosja e kontenerëve në një minierë etj.).
- D13 Përzierja ose bashkimi para se t'i nënshtrohen cilitdo prej operacioneve të renditura nga D1 deri në D 12.
- D14 Riambalazhimi para se t'i nënshtrohet cilitdo prej operacioneve të renditura nga D 1 deri në D 13.
- D15 Ruajtja/magazinimi në pritje të cilitdo prej operacioneve të renditura nga D 1 deri në D 14 (me përjashtim të ruajtjes paraprake në pritje të grumbullimit, në vendin ku mbetjet janë krijuar).

² Shtojca 1 ka efekt ilustrues.

SHTOJCA 2

OPERACIONET E RIKUPERIMIT

R 1 Përdorimi kryesisht si lëndë djegëse ose mënyra të tjera për prodhimin e energjisë. Kjo përfshin impiantet e incinerimit, që përdoren për përpunimin e mbetjeve të ngurta bashkiake vetëm kur efienca e energjisë është e barabartë me ose më e madhe se:

0,60 për impiantet që janë operative dhe kanë marrë një leje mjedisi, në përputhje me legjislacionin përkatës përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji;

0,65 për impiantet që kanë marrë një leje mjedisi, në përputhje me legjislacionin përkatës pas hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Duke përdorur formulën e mëposhtme: Efienca e energjisë = $(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_e + E_f))$

Ku:

E_p - është energjia vjetore e prodhuar si nxehtësi ose elektricitet. Është llogaritur me energji në trajtë elektriciteti shumëzuar me 2,6 dhe nxehtësi e prodhuar për përdorim tregtar e shumëzuar me 1,1 (GJ/vit).

E_f - është inputi vjetor i energjisë në sistem nga lëndët djegëse që kontribuojnë në prodhimin e avullit (GJ/vit).

E_e - është energjia vjetore që përmbahet në mbetjet e trajtuara të llogaritura, duke përdorur vlerën kalorifike neto të mbetjeve (GJ/vit).

E_i - është energjia vjetore e importuar duke përjashtuar E_e dhe E_f (GJ/vit).

0,97 - është një faktor që merr parasysh humbjet e energjisë për shkak të hirave fundorë dhe rrezatimit.

R 2 Rikuperimi/rikrijimi i solventëve/tretësve.

R 3 Riciklimi/përtëritja e substancave organike që nuk janë përdorur si solventë/tretës (përfshirë përzierje plehrash dhe të tjera procese të transformimit biologjik). Ky përfshin gazifikimin dhe pirolizën, që i përdorin këto përbërës si kimikate.

R 4 Riciklimi/ripërtëritja e metaleve dhe komponimeve të tyre.

R 5 Riciklimi/ripërtëritja e materialeve të tjera inorganike. Ky përfshin pastrimin e tokës, që rezulton me rikuperimin e dheut dhe riciklimin e materialeve inorganikë të ndërtimit.

R 6 Ripërtëritja e acideve ose bazave.

R 7 Rikuperimi i përbërësve të përdorur për luftimin e ndotjes.

R 8 Rikuperimi i komponentëve të katalizatorëve.

- R 9 Rirafinimi i naftës ose ripërdorime të tjera të saj.
- R 10 Trajtimi i tokës që rezulton në të mirë të bujqësisë ose të përmirësimit ekologjik.
- R11 Përdorimi i mbetjeve të përfthuara nga cilido nga operacionet e renditura nga R 1 deri në R 10.
- R 12 Shkëmbimi i mbetjeve për t'iu nënshtruar cilitdo nga operacionet e renditura nga R 1 deri tek R 11. Në qoftë se nuk ka një kod tjetër të përshtatshëm R, ky mund të përfshijë operacionet paraprake para rikuperimit përfshirë para-përpunimin siç është, inter alia, çmontimi, grumbullimi i diferencuar, thyerja/copëtimi, ngjeshja, peletizimi, tharja, grirja, zbutja, riambalazhimi, ndarja, bluarja apo përzierja para dorëzimit në cilindo nga operacionet e numëruara R1 deri R11.
- R 13 Ruajtja e mbetjeve në pritje të cilitdo nga operacionet e renditura nga R1 deri në R 12 (me përjashtim të ruajtjes paraprake, në pritje të grumbullimit, në vendin ku mbetjet janë krijuar).

SHTOJCA 3

VETITË E MBETJEVE QË I KLASIFIKOJNË ATO SI TË RREZIKSHME

H P1 “Shpërthyesë”

“Eksplziv”: mbetje të cilat me reaksion kimik mund të prodhojnë gaz në një temperaturë dhe presion të tillë dhe me shpejtësi të tillë që të shkaktojnë dëme në mjedis. Përfshihen mbetjet piroteknike, mbetjet e peroksidit organik shpërthyes dhe mbetjet vetë-reaktive shpërthyesë.

Kur një mbetje përmban një ose më shumë substanca të klasifikuara sipas njërit prej kodeve të klasës dhe kategorisë së rrezikut dhe kodeve të deklaratës së rrezikut të paraqitur në Tabelën 1, mbetjet do të vlerësohen për HP 1, aty ku është e përshtatshme dhe proporcionale, sipas metodave të testimit. Nëse prania e një lënde, një përzierjeje ose një artikulli tregon se mbetjet janë shpërthyesë, ato do të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 1.

HP 2 “Oksiduese”

'Oksidues': mbetje të cilat, në përgjithësi, duke siguruar oksigjen, mund të shkaktojnë ose kontribuojnë në djegien e materialeve të tjera.

Kur një mbetje përmban një ose më shumë substanca të klasifikuara sipas një prej kodeve të klasës dhe kategorisë së rrezikut dhe kodeve të deklaratës së rrezikut të paraqitur në Tabelën 2, mbetjet vlerësohen për HP 2, aty ku është e përshtatshme dhe proporcionale, sipas metodave të

provës. Nëse prania e një substance tregon se mbetjet janë oksiduese, ato do të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 2.

HP 3 "I djegshëm:"

- Mbetje të lëngshme të ndezshme: mbetje të lëngshme që kanë një pikë ndezjeje nën 60 °C ose mbeturina vaj gazi, naftë dhe vajra të lehta për ngrohje që kanë një pikë ndezjeje > 55 °C dhe ≤ 75 °C;

- mbetje të ngurta dhe të lëngshme piroforike të ndezshme: mbetje të ngurta ose të lëngshme të cilat, edhe në sasi të vogla, mund të ndizen brenda pesë minutave pasi vijnë në kontakt me ajrin;

- mbetje të ngurta të ndezshme: mbetje të ngurta që janë lehtësisht të djegshme ose mund të shkaktojnë ose kontribuojnë në zjarr nëpërmjet fërkimit;

— Mbetjet e gazta të ndezshme: mbetje të gazta që janë të ndezshme në ajër në 20 °C dhe një presion standard prej 101.3 kPa;

— mbetje reaktive ndaj ujit: mbetje të cilat, në kontakt me ujin, lëshojnë gazra të ndezshëm në sasi të rrezikshme;

— Mbetje të tjera të ndezshme: aerosole të ndezshme, mbetje të ndezshme vetë-nxehëse, perokside organike të ndezshme dhe mbetje të ndezshme vetë-reaktive.

Kur një mbetje përmban një ose më shumë substanca të klasifikuara nga një nga kodet e mëposhtme të klasës dhe kategorisë së rrezikut dhe kodet e deklaratave të rrezikut të paraqitura në tabelën 3, mbetjet do të vlerësohen, aty ku është e përshtatshme dhe proporcionale, sipas metodave të testimit. Nëse prania e një substance tregon se mbetjet janë të ndezshme, ato të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 3.

Tabela 3: Kodi(et) e klasës dhe kategorisë së rrezikut dhe kodi(et) e deklaratës së rrezikut për përbërësit e mbetjeve për klasifikimin e mbetjeve si të rrezikshme sipas HP 3:

HP 4 'Irritues — acarim i lëkurës dhe dëmtim i syve:' mbetje të cilat me aplikim mund të shkaktojnë irritim të lëkurës ose dëmtim të syrit.

Kur një mbetje përmban një ose më shumë substanca në përqendrime mbi vlerën e ndërprerjes, të cilat klasifikohen nga një nga kodet e mëposhtme të klasës dhe kategorisë së rrezikut dhe kodet e deklaratave të rrezikut dhe një ose më shumë nga kufijtë e mëposhtëm të përqendrimit tejkalohe ose barazohen, mbetjet do të klasifikohet si i rrezikshëm nga HP 4.

Vlera e prerjes për shqyrtim në një vlerësim për Skin corr. 1A (H314), Acarim i lëkurës. 2 (H315), Eye dam. 1 (H318) dhe irritim i syve. 2 (H319) është 1 %.

Nëse shumat e përqendrimeve të të gjitha substancave të klasifikuara si Skin corr. 1A (H314) tejkalojnë ose është e barabartë me 1 %, mbetjet do të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 4.

Nëse shuma e përqendrimeve të të gjitha substancave të klasifikuara si H318 tejkalon ose është e barabartë me 10 %, mbetjet do të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 4.

Nëse shuma e përqendrimeve të të gjitha substancave të klasifikuara H315 dhe H319 tejkalon ose është e barabartë me 20 %, mbetjet do të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 4.

Vini re se mbetjet që përmbajnë substanca të klasifikuara si H314 (Skin corr.1A, 1B ose 1C) në sasi më të mëdha se ose të barabartë me 5 % do të klasifikohen si të rrezikshme nga HP 8. HP 4 nuk do të zbatohet nëse mbetjet klasifikohen si HP 8.

HP 5 'Toksiciteti specifik i organit të synuar (STOT)/Toksiciteti i aspirimit:' mbetje që mund të shkaktojnë toksicitet specifik të organit të synuar qoftë nga një ekspozim i vetëm ose i përsëritur, ose që shkaktojnë efekte toksike akute pas aspirimit.

Kur një mbetje përmban një ose më shumë substanca të klasifikuara nga një ose më shumë nga kodet e mëposhtme të klasës dhe kategorisë së rrezikut dhe kodet e deklaratave të rrezikut të paraqitura në tabelën 4, dhe një ose më shumë nga kufijtë e përqendrimit në Tabelën 4 është tejkaluar ose barazuar, mbetjet të jenë klasifikuar si të rrezikshme sipas HP 5. Kur substancat e klasifikuara si STOT janë të pranishme në një mbetje, një substancë individuale të jetë e pranishme në ose mbi kufirin e përqendrimit që mbetjet të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 5.

Kur një mbetje përmban një ose më shumë substanca të klasifikuara si Asp. Toks. 1 dhe shuma e këtyre substancave tejkalon ose barazohet kufiri i përqendrimit, mbetjet do të klasifikohen si të rrezikshme nga HP 5 vetëm kur viskoziteti i përgjithshëm kinematik (në 40 °C) nuk i kalon 20,5 mm²/s. (1)

Tabela 4: Kodi(et) e klasës dhe kategorisë së rrezikut dhe kodi(et) e deklaratës së rrezikut për përbërësit e mbetjeve dhe kufijtë përkatës të përqendrimit për klasifikimin e mbetjeve si të rrezikshme sipas HP 5.

HP 6 'Toksiciteti akut:' mbetje të cilat mund të shkaktojnë efekte toksike akute pas administrimit oral ose dermal, ose ekspozimit me frymëmarrje.

Nëse shuma e përqendrimeve të të gjitha substancave të përfshira në një mbetje, të klasifikuar me një klasë dhe kod kategorie rreziku akut toksik dhe kodin e deklaratës së rrezikut të dhënë në Tabelën 5, tejkalon ose barazohet pragu i dhënë në atë tabelë, mbetjet do të klasifikohen si të rrezikshme nga HP 6. Kur më shumë se një substancë e klasifikuar si toksike akute është e pranishme në një mbetje, shuma e përqendrimeve kërkohet vetëm për substancat brenda së njëjtës kategori rreziku.

Vlerat e mëposhtme të prerjes do të zbatohen për t'u konsideruar në një vlerësim:

- Për toksin akut. 1, 2 ose 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331): 0,1 %;

- Për toksin akut. 4 (H302, H312, H332): 1 %.

HP 7 'Kancerogjene:' mbetje që shkaktojnë kancer ose rrit incidencën e tij.

Kur një mbetje përmban një substancë të klasifikuar nga një nga kodet e mëposhtme të klasës dhe kategorisë së rrezikut dhe kodet e deklaratës së rrezikut dhe tejkalon ose barazohet me një nga kufijtë e mëposhtëm të përqendrimit të treguar në Tabelën 6, mbetjet do të klasifikohen si të rrezikshme nga HP 7. Kur më shumë se një substancë e klasifikuar si kancerogjene është e pranishme në një mbetje, një substancë individuale të jetë e pranishme në ose mbi kufirin e përqendrimit që mbetjet të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 7.

HP 8 'Korozive/gerryes:' mbetje të cilat me aplikim mund të shkaktojnë korrozion të lëkurës.

Kur një mbetje përmban një ose më shumë substanca të klasifikuara si Skin corr.1A, 1B ose 1C (H314) dhe shuma e përqendrimeve të tyre tejkalon ose barazohet me 5%, mbetjet do të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 8.

Vlera e prerjes për shqyrtim në një vlerësim për Skin corr. 1A, 1B, 1C (H314) është 1.0 %.

HP 9 'Infektive:' mbetje që përmbajnë mikroorganizma të qëndrueshëm ose toksinat e tyre, të cilat dihet ose besohet se shkaktojnë sëmundje te njeriu ose organizma të tjerë të gjallë.

Atribrimi i HP 9 do të vlerësohet nga rregullat e përcaktuara në dokumentet e referencës ose legjislacionin në Shtetet Anëtare.

HP 10 'Toksike për riprodhim:' mbetje të cilat kanë efekte negative në funksionin seksual dhe fertilitetin tek meshkujt dhe femrat e rritura, si dhe toksiciteti zhvillimor tek pasardhësit.

Kur një mbetje përmban një substancë të klasifikuar nga një nga kodet e mëposhtme të klasës dhe kategorisë së rrezikut dhe kodet e deklaratës së rrezikut dhe tejkalon ose barazohet me një nga kufijtë e mëposhtëm të përqendrimit të paraqitur në Tabelën 7, mbetjet do të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 10. Kur më shumë se një substancë e klasifikuar si toksike për riprodhim është e pranishme në një mbetje, një substancë individuale të jetë e pranishme në ose mbi kufirin e përqendrimit që mbetjet të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 10.

HP 11 'Mutagjene:' mbetje që mund të shkaktojnë një mutacion, që është një ndryshim i përhershëm në sasinë ose strukturën e materialit gjenetik në një qelizë.

Kur një mbetje përmban një substancë të klasifikuar nga një nga kodet e mëposhtme të klasës dhe kategorisë së rrezikut dhe kodet e deklaratës së rrezikut dhe tejkalon ose barazohet me një nga kufijtë e mëposhtëm të përqendrimit të paraqitur në Tabelën 8, mbetjet do të klasifikohen si

të rrezikshme sipas HP 11. Kur më shumë se sa një substancë e klasifikuar si mutagjene është e pranishme në një mbetje, një substancë individuale të jetë e pranishme në ose mbi kufirin e përqendrimit që mbetjet të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 11.

HP 12 ‘Çlirimi i një gazi toksik akut:’ mbetje që lëshojnë gazra toksikë akute (Acute Tox. 1, 2 ose 3) në kontakt me ujin ose një acid.

Kur një mbetje përmban një substancë të caktuar për një nga rreziqet shitesë të mëposhtme EUH029, EUH031 dhe EUH032, ajo do të klasifikohet si e rrezikshme nga HP 12 sipas metodave ose udhëzimeve të provës.

HP 13 ‘Sensitizues:’ mbetje që përmbajnë një ose më shumë substanca të njohura se shkaktojnë efekte sensibilizuese në lëkurë ose në organet e frymëmarrjes.

Kur një mbetje përmban një substancë të klasifikuar si sensibilizuese dhe i është caktuar njërit prej kodeve të deklaratës së rrezikut H317 ose H334 dhe një substancë individuale është e barabartë ose tejkalon kufirin e përqendrimit prej 10%, mbetjet klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 13.

HP 14 ‘Ekotoksike:’ mbetje që paraqesin ose mund të paraqesin rreziqe të menjëhershme ose të vonuara për një ose më shumë sektorë të mjedisit.

Mbetjet që plotësojnë ndonjë nga kushtet e mëposhtme do të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 14:

— Mbetjeve që përmbajnë një substancë të klasifikuar si ozonholluese i është caktuar kodi i deklaratës së rrezikut H420 në përputhje me Rregulloren (EC) Nr 1272/2008 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit (1) dhe përqendrimi i një substance të tillë është i barabartë ose e kalon përqendrimin kufiri prej 0,1 %.

$[c(H420) \geq 0,1 \ %]$

— Mbetjeve që përmbajnë një ose më shumë substanca të klasifikuara si akute ujore të cilës i është caktuar kodi i deklaratës së rrezikut H400 në përputhje me Rregulloren (EC) Nr. Për këto substanca do të zbatohet një vlerë kufitare prej 0,1%.

$[\sum c (H400) \geq 25 \ %]$

— Mbetjet që përmbajnë një ose më shumë substanca të klasifikuara si kronike ujore 1, 2 ose 3 të caktuara në kodin(et) e deklaratës së rrezikut H410, H411 ose H412 në përputhje me Rregulloren (EC) Nr. 1272/2008, dhe shumën e përqendrimeve të të gjitha substancat e klasifikuara si kronike ujore 1 (H410) shumëzuar me 100 shtuar në shumën e përqendrimeve të të gjitha substancave të klasifikuara si kronike ujore 2 (H411) shumëzuar me 10 shtuar në shumën e përqendrimeve të të gjitha substancave të klasifikuara si kronike ujore 3 (H412) barazohet ose

tejkalon kufirin e përqendrimit prej 25 %. Një vlerë kufitare prej 0,1 % zbatohet për substancat e klasifikuara si H410 dhe një vlerë kufitare prej 1 % zbatohet për substancat e klasifikuara si H411 ose H412.

$$[100 \times \Sigma c (H410) + 10 \times \Sigma c (H411) + \Sigma c (H412) \geq 25 \%]$$

— Mbetjeve që përmbajnë një ose më shumë substanca të klasifikuara si kronike ujore 1, 2, 3 ose 4, të cilëve u është caktuar kodi(et) e deklaratës së rrezikut H410, H411, H412 ose H413 në përputhje me Rregulloren (EC) Nr. 1272/2008, dhe shumën e përqendrimit e të gjitha substancave të klasifikuara si kronike ujore janë të barabarta ose tejkalojnë kufirin e përqendrimit prej 25 %. Një vlerë kufitare prej 0,1 % zbatohet për substancat e klasifikuara si H410 dhe një vlerë kufitare prej 1 % zbatohet për substancat e klasifikuara si H411, H412 ose H413.

$$[\Sigma c H410 + \Sigma c H411 + \Sigma c H412 + \Sigma c H413 \geq 25 \%]$$

Ku: Σ = shuma dhe c = përqendrimit e substancave.

HP 15 "Mbetje të afta për të shfaqur një veti të rrezikshme të listuar më sipër që nuk shfaqet drejtpërdrejt nga mbetjet origjinale".

Kur një mbetje përmban një ose më shumë substanca të caktuara për një nga deklaratat e rrezikut ose rreziqet shtesë të paraqitura në Tabelën 9, mbetjet do të klasifikohen si të rrezikshme sipas HP 15, përveç rasteve kur mbetjet janë në një formë të tillë që në asnjë rrethanë nuk do të shfaqet vetitë shpërthyesë ose potencialisht shpërthyesë.

Tabela 9: Deklaratat e rrezikut dhe rreziqet shtesë për përbërësit e mbetjeve për klasifikimin e mbetjeve si të rrezikshme sipas HP 15.

SHTOJCA 4

STRATEGJIA KOMBËTARE DHE PLANI I VEPRIMIT PËR MENAXHIMIN E INTEGRUAR TË MBETJEVE

1. Në përputhje me nenin 62 të këtij ligji, Strategjia Kombëtare përmban një sërë elementesh detyruese dhe jo detyruese.
2. Elementet detyruese janë të përcaktuara në pjesën A të kësaj shtojce.
3. Elementet jo detyruese që mund të përmbajë Strategjia Kombëtare por përfshirja e të cilave nuk është detyruese, janë të përcaktuara në pjesë B të kësaj shtojce.

Pjesa A

1. Strategjia Kombëtare përmban elementet e mëposhtme:

- a) Llojin, sasinë dhe burimin e mbetjeve të krijuara brenda territorit të Republikës së Shqipërisë, mbetjet që mund të importohen ose eksportohen dhe një vlerësim për zhvillimin e rrymave të mbetjeve në të ardhmen.
- b) Impiantet e mëdha ekzistuese të rikuperimit dhe asgjësimit, dhe të gjitha sistemet e posaçme për vajrat e përdorura, mbetjet e rrezikshme, mbetjet që përmbajnë sasi të konsiderueshme të materialeve të rralla ose rrymat e tjera të mbetjeve që rregullohen nga legjislacioni në fuqi dhe aktet nën ligjore përkatëse.
- c) Vlerësimin e nevojës për mbylljen e impianteve ekzistuese të trajtimit të mbetjeve, dhe për ngritjen e infrastrukturës së re të impianteve për trajtimin e mbetjeve, në përputhje me parimet e vetëqëndrueshmërisë dhe afërsisë. Në këtë kontekst kryhet edhe vlerësimi i investimeve dhe mjeteve të tjera financiare që janë të nevojshme për realizimin e mbylljes apo ndërtimit të impianteve të trajtimit të mbetjeve, përfshirë investimet që janë të nevojshme për njësitë e vetëqeverisjes vendore.
- ç) Objektivat e ripërdorimit, riciklimit dhe rikuperimit të mbetjeve si dhe objektivat për reduktimin e operacioneve të asgjësimit të mbetjeve.
- d) Vlerësimin e skemave ekzistuese të grumbullimit të mbetjeve, përfshirë shtrirjen territoriale të grumbullimit të diferencuar dhe rrymat e mbetjeve për të cilat zbatohet, si dhe masat për përmirësimin e këtyre operacioneve, të gjitha përjashtimet e zbatuara sipas pikës 3 të nenit 11 të këtij ligji, si dhe vlerësimin e nevojës për ngritjen e skemave të reja të grumbullimit.

dh) Informacion të mjaftueshëm mbi kriteret e përdorura për identifikimin e vendndodhjes së territorit/sheshit të impianteve dhe kur është e nevojshme informacion mbi kapacitetin e impianteve të asgjësimit ose impianteve të mëdha të rikuperimit që planifikohen të ngrihen në të ardhmen.

e) Politikat e përgjithshme të menaxhimit të integruar të mbetjeve, përfshirë metodat dhe teknologjinë e planifikuar të përdoret për menaxhimit të integruar të mbetjeve ose politikat e menaxhimit të integruar të mbetjeve që paraqesin probleme specifike menaxhimi.

ë) Masat për të luftuar dhe parandaluar të gjitha format e hedhjes së paligjshme të mbetjeve në mjedis dhe për të pastruar të gjitha llojet e mbetjeve të hedhura në mjedis.

f) Indikatorë dhe objektiva të përshtatshëm sasiorë ose cilësorë duke përfshirë indikatorë dhe objektiva mbi sasinë e mbetjeve dhe trajtimin e tyre si dhe mbi sasinë e mbetjeve bashkiake që asgjësohen ose që janë subjekt i rikuperimit të energjisë.

d) Të gjitha masat dhe objektivat e tjera që sipas dispozitave të këtij ligji rregullohen nga Strategjia Kombëtare.

2. Strategjia Kombëtare përmban një kapitull të posaçëm për menaxhimin e ambalazheve dhe mbetjeve të ambalazheve ku përcaktohen:

a) masat specifike për parandalimin e krijimit të mbetjeve nga ambalazheve dhe për zvogëlimin e ndikimit në mjedis të paketimeve, përfshirë përdorimin e instrumenteve ekonomike dhe masave të tjera të parashikuara në nenin 28 të këtij ligji për zbatimin e hierarkisë së mbetjeve;

b) masa për pakësimin e konsumit të qeseve mbajtëse me peshë të lehtë, të tilla si përcaktimi i objektivave kombëtare të pakësimit të tyre, instrumenta ekonomike si dhe kufizime për tregëtimin e tyre, me kusht që këto kufizime të jenë proporcionale dhe jo diskriminuese;

c) masa për të nxitur hedhjen në treg të sasive më të mëdha të paketimeve që mund të ripërdoren dhe sisteme për ripërdorimin e paketimeve, në përputhje me hierarkinë e mbetjeve, duke u kujdesur për impaktin në mjedis dhe pa çenuar sigurinë ushqimore ose sigurinë e konsumatorëve. Këto masa mund të përfshijnë ndër të tjera, skema për depozitim-kthimin e ambalazheve, vendosjen e objektivave cilësore ose sasiorë, lehtësira ekonomike, përcaktimin e detyrimit vjetor për hedhjen në treg të një përqindjeje minimale të paketimeve që mund të ripërdoren, për secilën rrymë paketimesh.

ç) objektiva kombëtare për rikuperimin dhe riciklimin e rrymave të ndryshme të paketimeve;

4. Strategjia Kombëtare përmban një kapitull të posaçëm ku përcaktohen objektivat kombëtare për përgatitjen për ripërdorim dhe riciklimin e mbetjeve bashkiake dhe mbetjeve jo të rrezikshme nga ndërtimi.

5. Strategjia Kombëtare përmban një kapitull të posaçëm, që përcakton strategjinë kombëtare për reduktimin e depozitimit në lëndfill të mbetjeve bashkiake të biodegradueshme dhe mbetjeve,

veçanërisht mbetjeve bashkiake, të përshtatshme për riciklim apo për ndonjë lloj tjetër rikuperimi. Këtu përfshihen, objektivat kombëtarë për reduktimin e depozitimit në lëndfill të mbetjeve të sipërpërmendura dhe masat për përmbushjen e këtyre objektivave të tilla si riciklimi, kompostimi, prodhimi i biogazit apo rikuperimi i materialeve/energjisë.

6. Strategjia Kombëtare përmban, një kapitull të veçantë për menaxhimin e PCB-ve/PCT-ve, planet për grumbullimin dhe/ose çndotjen dhe/apo asgjësimin e pajisjeve që përmbajnë PCB/PCT, si dhe të vetë PCB-ve/PCT-ve.

7. Strategjia Kombëtare përmban një kapitull të veçantë për menaxhimin e integruar të mbetjeve të baterive.

8. Strategjia Kombëtare përmban një kapitull të veçantë për komunikimin dhe njohjen mjedisore, i cili bazohet në praktikën më të mira për rritjen e ndërgjegjësimit, të cilat efektivisht inkurajojnë qasjen drejt parandalimit të mbetjeve, ndarjes në burim, ripërdorimit dhe riciklimit me qëllim ndryshimin e sjelljes dhe qasjes së popullsisë dhe përmirësimit të efikasitetit të menaxhimit të mbetjeve. Ky kapitull përmban masat që merren për të realizuar fushatat për rritjen e ndërgjegjësimit në nivel kombëtar si dhe masa për të adresuar problematikat lidhur me menaxhimin e mbetjeve, si p.sh por pa u kufizuar në, mungesën e njohurive apo perceptimet dhe qëndrimet mbi menaxhimin e mbetjeve.

Pjesa B

Strategjia Kombëtare mund të përmbajë:

a) aspektet organizative të lidhura me menaxhimin e integruar të mbetjeve, përfshirë përshkrimin e ndarjes së përgjegjësi midis aktorëve të sektorit publik dhe atij privat që angazhohen me menaxhimin e integruar të mbetjeve;

b) vlerësimin e dobishmërisë dhe përshtatshmërisë së përdorimit të instrumenteve ekonomike dhe instrumenteve të tjera për zgjidhjen e problemeve të ndryshme në fushën e mbetjeve, duke marrë në konsideratë nevojën për funksionimin normal të tregut në territorin e Republikës së Shqipërisë;

c) përdorimin e fushatave ndërgjegjëse dhe ofrimin e informacionit për publikun e gjerë ose për kategori specifike konsumatorësh;

ç) sheshet/territoret e asgjësimit të mbetjeve, që janë historikisht të ndotura dhe masat për rehabilitimin e tyre.

SHEMBUJ TË MASAVE TË PARANDALIMIT TË KRIJIMIT TË MBETJEVE

Masa që mund të ndikojnë tek kushtet e përgjithshme që lidhen me krijimin e mbetjeve.

1. Përdorimi i masave të planifikimit ose instrumenteve të tjerë ekonomikë që nxisin përdorimin e burimeve në mënyrë eficiente.
2. Nxitja e veprimtarive të kërkimit dhe zhvillimit me qëllim realizimin e produkteve dhe teknologjive më të pastra dhe që krijojnë me më pak mbetje dhe shpërndarjen dhe përdorimin e rezultateve të veprimtarive të kërkimit dhe zhvillimit.
3. Zhvillimi i indikatorëve kuptimplotë dhe efektivë të trysnive që ushtron krijimi i mbetjeve mbi mjedisin me qëllim dhënien e kontributit në parandalimin e krijimit të mbetjeve në të gjitha nivelet, duke filluar nga krahasimi i produkteve në nivel kombëtar tek veprimet e ndërmarra nga autoritetet e pushtetit vendor e deri te masat në nivel kombëtar.

Masa që mund të ndikojnë tek fazat e projektimit, prodhimit dhe shpërndarjes.

4. Nxitja e ekoprojektimit (integrimi sistematik i aspekteve mjedisore në projektimin e produktit, me qëllim që të përmirësojë performancën e produktit në mjedis gjatë gjithë ciklit të jetës së tij).
5. Ofrimi i informacionit mbi teknikat për parandalimin e mbetjeve, që synon lehtësimin e zbatimit të teknikave më të mira të disponueshme për çdo industri.
6. Organizimi, për autoritetet përkatëse, i trajnimeve që instruktojnë se si të përfshihen kërkesat për parandalimin e mbetjeve në Lejet e Mjedisit të tipit A në bazë të ligjit për lejet e mjedisit.
7. Përfshirja e masave për parandalimin e krijimit të mbetjeve në impiantet që kërkojnë Leje Mjedisit të tipit A ose B në bazë të ligjit për lejet e mjedisit. Aty ku është e përshtatshme, masa të tilla mund të përfshijnë plane ose vlerësime për parandalimin e mbetjeve.
8. Përdorimi i fushatave ndërgjegjësuere apo dhënia e mbështetjes financiare, në vendimmarrje apo mbështetje të tjera për bizneset. Këto masa mund të jenë veçanërisht efektive kur ato kanë në fokus dhe përshtaten për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme dhe funksionojnë përmes rrjeteve të ngritura/ekzistuese të biznesit.
9. Përdorimi i marrëveshjeve vullnetare, grupimeve/komiteteve të konsumatorëve dhe prodhuesve ose negociatave sektoriale me qëllim që bizneset apo sektorët industrialë përkatës të hartojnë planet ose objektivat e veta të parandalimit të mbetjeve ose të korrigjojnë produktet apo ambalazhet që krijojnë shumë mbetje.
10. Nxitja e sistemeve të besueshme të menaxhimit të mbetjeve, përfshirë EMAS dhe ISO 14001.

Masa që mund të prekin fazën e konsumit dhe të përdorimit.

11. Instrumentat ekonomikë, si për shembull masa nxitëse për blerje të produkteve të pastra ose vendosja e një pagese të detyrueshme për tu paguar nga konsumatorët për një produkt apo element të caktuar të ambalazhit, që në rast të kundërt do të jepej falas.
12. Përdorimi i fushatave ndërgjegjësuere dhe shpërndarja e informacionit për publikun ose për një kategori të veçantë konsumatorësh.
13. Promovimi i ekoetiketave të besueshme.
14. Marrëveshjet me industrinë, si përdorimi i grupimeve/komiteteve për produktet siç janë ato që mund të jenë ngritur në kuadër të Politikave të Integruara për Produktet ose me shitësit me pakicë mbi disponueshmërinë e informacionit për parandalimin e mbetjeve dhe produkteve me ndikim më të ulët në mjedis.
15. Në kontekstin e prokurimeve publike apo të lidhjes së kontratave të shoqërive tregtare, përfshirjen e kriterëve mjedisore dhe atyre të parandalimit të mbetjeve si kriterë të tenderit / prokurimit publik dhe të kushteve të lidhjes së kontratave.
16. Nxitja e ripërdorimit dhe/ose e riparimit të produkteve që janë hedhur apo pjesëve të tyre përbërëse që janë të përshtatshme për ripërdorim dhe/ose riparim, veçanërisht përmes përdorimit të masave edukative, ekonomike, logjistike apo masave të tjera, si mbështetja apo ngritja e rrjeteve dhe qendrave të akredituara për riparimin dhe ripërdorimin, sidomos në zonat me densitet të lartë të popullsisë.

SHTOJCA 6

INSTRUMENTA EKONOMIKË DHE MASA NXITËSE PËR ZBATIMIN E HIERARKISË SË MBETJEVE

Politikat dhe kuadri ligjor që nxisin zbatimin e hierarkisë së mbetjeve në nivel qendror dhe vendor të parashikuara në nenin 28 të këtij ligji, mund të përfshijnë instrumentat ekonomikë dhe masat nxitëse të mëposhtme:

- a) Planifikimi investimeve të nivelit qendror dhe vendor në përputhje me nevojat e ngritjes së infrastrukturës së menaxhimit të integruar të mbetjeve;
- b) Prokurimi publik i qëndrueshëm për të inkurajuar menaxhimin më të mirë të mbetjeve dhe përdorimin e produkteve dhe materialeve të ricikluara;
- c) Mbështetje për kërkimin dhe inovacionin në teknologjitë e avancuara të riciklimit dhe riprodhimit me një miks materialesh të rikuperuara dhe të reja;
- d) Përdorimi i teknikave më të mira të disponueshme për trajtimin e mbetjeve;
- e) Incentiva ekonomike për autoritetet qendrore dhe vendore, veçanërisht për promovimin e parandalimit të mbetjeve dhe përforcimin e skemave të grumbullimit të diferencuar;
- f) Fushata ndërgjegjësimit publik;
- g) Sisteme koordinuese, edhe përmes mjeteve digjitale, ndërmjet të gjitha autoriteteve publike të përfshira në menaxhimin e mbetjeve.

PLANI ZONAL PËR MENAXHIMIN E INTEGRUAR TË MBETJEVE

Plani zonal i menaxhimit të integruar të mbetjeve përmban të paktën elementët e mëposhtëm:

1. Objektivat dhe shtrirja

- Objektivat për reduktimin, riciklimin dhe asgjësimin e mbetjeve.
- Zona e mbuluar dhe llojet e mbetjeve të menaxhuara (si p.sh, por pa u kufizuar në, mbetje ndërtimi, mbetje të rrezikshme, organike, etj.).
- Përputhshmëria me legjislacionin kombëtar dhe rregulloret vendore për menaxhimin e mbetjeve.

2. Organizimi institucional i zonës së menaxhimit të mbetjeve

- Funksionet e strukturës administruese të ZMM-së.
- Alternativat institucionale dhe organizative për ZMM-në.
- Pjesëmarrja e sektorit privat në menaxhimin zonal të mbetjeve.
- Alternativa e parapëlqyer për administrimin e ZMM-së.
- Procedurat për themelimin e një Autoriteti të Kompetencave të Përbashkëta.

3. Vlerësimi i mbetjeve dhe mbledhja e të dhënave

- Sasia dhe përbërja aktuale e mbetjeve të krijuara.
- Burimet e mbetjeve (sektori familjar, sektori tregtar, industrial, ndërtimor etj.).
- Kapaciteti dhe infrastruktura ekzistuese për menaxhimin e mbetjeve.

4. Vlerësimi i nevojave për investime në infrastrukturën e nevojshme të menaxhimit të mbetjeve dhe teknologjitë e përdorura

- Lloji i infrastrukturës së nevojshme.
- Analizë e teknikave më të mira të disponueshme.
- Burimet e financimit për mbulimin e investimeve në infrastrukturë.

5. Strategjitë për Reduktimin dhe Riciklimin e Mbetjeve

- Iniciativa për reduktimin e mbetjeve (si p.sh. por pa u kufizuar në, promovimin e ripërdorimit, reduktimin e përdorimit dhe prodhimit të materialeve të panevojshme etj.).
- Objektivat për riciklimin dhe rikuperimin e mbetjeve.
- Menaxhimi i mbetjeve organike dhe kompostimi.
- Incentiva për bizneset dhe qytetarët për të marrë pjesë në programet e riciklimit.

6. Grumbullimi, transporti dhe asgjësimi i mbetjeve

- Rugët dhe oraret e grumbullimit të mbetjeve.
- Sistemet e grumbullimit të diferencuar të mbetjeve (koshë të veçantë për mbetjet e riciklueshme, organike, etj.).
- Vendndodhjet e miratuara për përpunimin dhe asgjësimin e mbetjeve (lëndfille, incineratorë, qendra riciklimi).
- Përdorimi i transportuesëve të licencuar të mbetjeve dhe rregulloret e transportit.

7. Menaxhimi i mbetjeve të ndërtimit

- Procedurat për trajtimin dhe asgjësimin e mbetjeve të ndërtimit.
- Kërkesat për ndarjen në burim dhe riciklimin e mbetjeve në vendin e krijimit (si p.sh., druri, betoni, metalet).
- Lejet dhe detyrimet për raportim për subjektet përkatëse.

8. Menaxhimi i mbetjeve të rrezikshme dhe rrymat specifike të mbetjeve

- Procedurat për trajtimin dhe asgjësimin e mbetjeve të rrezikshme (p.sh., asbesti, kimikatet, mbetjet mjekësore).
- Politikat për mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike, bateritë dhe kategori të tjera të veçanta.

9. Ndërgjegjësimi publik dhe përfshirja e palëve të interesuara

- Programet edukative mbi reduktimin e mbetjeve dhe asgjësimin e duhur.
- Pjesëmarrja e komunitetit në iniciativat e riciklimit.
- Bashkëpunimi me bizneset, industrinë dhe organizatat lokale.

10. Buxheti dhe burimet e financimit

- Kostot e parashikuara për grumbullimin, riciklimin dhe asgjësimin e mbetjeve.
- Të ardhurat e mundshme nga mbetjet e ricikluara ose tarifat e menaxhimit të mbetjeve.
- Grante, fonde qeveritare ose partneritete për mbështetje financiare.

11. Monitorimi, raportimi dhe përputhshmëria

- Treguesit e performancës (p.sh., normat e devijimit të mbetjeve, reduktimi i asgjësimeve në lëndfill).
- Auditimet e rregullta dhe përditësimi i planit zonal të menaxhimit të mbetjeve.
- Mekanizmat e zbatimit të rregullave për shkeljet e menaxhimit të mbetjeve (gjyba, penaltitete).